VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-tartományi bizottsága és a tartományi néptanács lapja

XI. évfolyam, 3201. szám | 4 oldal, 20 bani | 1955, június 9, csütörtök

Lapunk tartalmából

— A fazekasvarsándi kulturélet eredményei és hibái (2. old.)
— Az aradi Állami Filharmonia 35. hangversenyéről (2. old.)
— Tavaly és most (2. old.)
— Testnevelés és sport (2. old.)
— Rádióműsor (2. old.)
— Pártélet — A körösnajoni pártbizottság a növényápolási kampányban (3. old.)
— Micsurin — a természet nagy átalakitója (3. old.)
— Az indiai békeharcosok tevékenysége (3. old.)
— A szovjet kormány jegyzéke a Német Szövetségi Köztársaság kormányához (4. old.)
— Munkáskezekkel (4. old.)
— Fam Van Dong sajtónyilatkozata (4. old.)
— A szovjet-jugoszláv kormánynyilatkozat a világsajtó érdeklődésének középpontjában (4. old.)

Az ötéves terv valamennyi mutatószámának teljesitéséért

Döntő szakaszban vagyunk: népgazdaságfejlesztő ötéves tervünk utolsó esztendejében. Az elkövetkező időszaktól függ, hogy teljes egészében maradéktalanul megvalósuljon mindaz, amit a szocializmus épitésének e szakaszára előirányoztunk s hogy iparunk — főleg a nehézipar — ütemes fejlődése biztosithassa a népgazdaság többi ágának fejlődéséhez szükséges legkedvezőbb müszaki feltételeket.

Az elmult időszak azt igazolta, hogy lehetséges határidő előtt valóraváltani az ötéves tervnek egyes ipari egységekre háruló célkitüzéseit. E szakaszban az ötéves terv feladataiának teljesitése már nem elszigetelt jelenség, hanem tömegmozgalom jellegét kezdi ölteni. Számos élenjáró üzem kollektivája büszkélkedhet azzal, hogy megröviditette a terv éveit, hónapjait, megelőzte a naptárt. Hazánkban több mint 200 vállalat sikerrel fejezte be az ötéves terv előirányzatait. Tartományunkban is több iparvállalat büszkélkedhetik azzal, hogy tulszárnyalta az ötéves terv összes mutatószámait és már 1956-ra termel. Igy például a „I. Rangheț" szerszámgépgyár még 1954 szeptemberében, a „Refacerea" konzervgyár pedig 1954 október 16-án fejezte be ötéves tervét.

Az eredmények mögött jó módszerek vannak, amelyeket meg kell ismernie és el kell sajátitania tartományunk valamennyi üzemének. A „I. Rangheț" szerszámgépgyár kollektiváját az elmult esztendő során különösen a munka termelékenységének szüntelen növelésére irányuló törekvés jellemezte. A gyár szakemberei részletesen tanulmányozták a szovjet szakirodalmat, az élenjáró technológiai folyamatokat és számosat át is vettek. A „Refacerea" konzervgyár, amely a mult évben ötéves tervét 100,14 százalékban teljesitette, főleg a Szovjetunióból kapott segitség, a munka jó szervezésével a szükséges nyersanyagnak idejében való biztositásával érte el ezt az eredményt.

Ehhez hasonlóan a tervet határidő előtt teljesitő valamennyi vállalatnak meg van a „titka". A jelenlegi feladat az, hogy ezek ne maradjanak „titkok" —, hanem ismerjék meg a többi üzemekben is és használják fel a mindennapi munkában. A jól dolgozó vállalatok minden egyes bevált munkamódszeréből uj fegyvert kell kovácsolni a terv határidő előtti teljesitéséért folytatott harcban. Arra van szükség, hogy rendszeres tapasztalatcsere akció fejlődjön ki a terv teljesitésében élenjáró vállalatok és a többi üzem között. Jó, ha üzemeink felismerik az ilyen irányu tapasztalatcserék jelentőségét és maguk kezdeményezik egy-egy iparágon belül. Ilyen tapasztalatcserék zajlottak le a „I. Rangheț", a „G. Dimitrov" és a „November 7" lakatosai és esztergályosai között.

Ugyanakkor azonban az illetékes tartományi szerveknek — a tartományi szaktanácsnak, valamint az MTTE-nek — sem szabad megvárnia, mig egyes üzemek jobban, mások kevésbbé ismerik fel a tapasztalatcserék jelentőségét, hanem meg kell szerveznie azt. Városunkban a „G. Dimitrov" gyár MTTE-köre bocsátott ki versenyfelhivást, amely az ujitómozgalom és a tapasztalatcserék még szélesebb körben való kiterjesztését tüzte ki célul. Gyáraink, üzemeink technikai kabinetjei és MTTE köreinek munkaközösségei örömmel fogadták ezt a versenyfelhivást és a lehetőségekhez képest kidolgozott munkavállalásokkal válaszoltak rá.

Nemcsak az élenjárók jó módszereiből tanulhatnak üzemeink, hanem saját munkájuk elemzéséből is. Igy hasznos, ha minden vállalatban kollektivák létesülnek — mérnökök, technikusok mellett, élenjáró dolgozók, ujitók, észszerüsitők részvételével — a termelés nagy tartalékainak tanulmányozására. Tartományunk valamennyi üzemének legfőbb feladata a legjobban kihasználni a hátralevő hónapokat.

Az üzemek kollektiváinak azonban nem szabad figyelmen kivül hagyniok azt, hogy az ötéves terv nemcsak mennyiségi feladatok teljesitésének terve. A termelés megszabott ütemü növelése mellett a terv számos más feladatot is ró ki és azoknak teljesitése pontosan annyira kötelező, mint a termelési terv valóraváltása. Tegyék becsületbeli üggyé a terv összes mutatószámainak, különösen az önköltség csökkentésére és a termelékenység növelésére vonatkozó mutatószámoknak a tiszteletbentartását. Jó példa erre a „Vörös Trikó" gyár, amely április—májusban 3.69 százalékos önköltségcsökkentést ért el.

A terv teljesitésében tevékenyen kell felhasználni a szervezési-müszaki eszközöket. A müszaki-szervezési intézkedések bevezetésével jelentős mértékben fokozódtak a teljesitmények a „November 7" gyárban, ahol az élesztő- és szeszosztály dolgozói kimagasló eredményeket értek el a terv teljesitésében.

A munkaszervezési intézkedések egyik fő pontját a munkafegyelem megszilárditása képezi. A pártszervezeteknek és üzemi bizottságoknak feladata odahatni, hogy megszünjön a munkaerőhullámzás, az igazolatlan hiányzás, mert ez a gépi berendezés fokozottabb kihasználását, következésképpen a termelékenység emelését eredményezné. Ezen a téren a „December 30" gyárban különösen beható politikai munkát kell végezni.

A szocialista versenyek jelentős mértékben hozzájárulnak az ötéves terv teljesitéséhez. A szocialista versenyeknek mind magasabb szinvonalra való emelésében fontos, hogy a lemaradottakat az élenjárók szinvonalára emeljék. Ezt a mozgalmat eredményesen alkalmazzák a „Vörös Trikó", a „November 7", a „I. Rangheț" gyárakban. S ennek hiánya érződik a „G. Dimitrov" gyárban, ahol behatóbban kell foglalkozni ezzel a kérdéssel.

A termelékenység növeléséért folytatott harcban a pártszerveknek, az üzemek vezetőségének állandó feladata: a kádernevelés. Nagy figyelmet kell forditani a szakképzettség szüntelen emelésére, mert igy egyre nagyobb teljesitményeket lehet elérni. Az IMSz szervezetek is tekintsék feladatuknak az ifjaknak minél nagyobb számban való bekapcsolását a szakmai tanfolyamokba, a termelés növeléséért folyó küzdelembe.

Első ötéves tervünk mielőbbi teljesitésében fontos szerepet tölt be a helyes politikai-irányitó munka. A pártszervek és pártszervezetek fokozottabban vegyenek részt a dolgozók politikai irányitásában, támogatásában. Foglalkozzanak az üzemben a terv teljesitésével kapcsolatban felmerült kérdésekkel, irányitsák a vállalatok vezetőségét a munkafolyamat állandó tökéletesitésére. Arra kell törekedni, hogy valamennyi kommunista az élenjárók közé kerüljön, s példájával ujabb sikerekre ösztönözzön minden dolgozót. Alapos politikai munkát kell kifejteni annak érdekében, hogy minden vállalat használja fel a lehetőségeket az ötéves terv mielőbbi teljesitésére.

Az aradtartományi néptanács VI. ülésszaka

A tartományi néptanácsok működésére vonatkozó szabályzat 4. szakasza és a végrehajtó bizottság 1955 junius 1-i 57. számu határozata értelmében összehivjuk az aradtartományi néptanács VI. rendes ülésszakát junius 12 reggel 8 órára.

NAPIREND:

1. Beszámoló a varsói értekezlet munkálatairól.
2. Az 1955. évi helyi terv jóváhagyása.
3. Az 1954. évi pénzügyi terv végrehajtásának és az 1955. évi pénzügyi tervnek a jóváhagyása.

Az ülésszakot a tartományi néptanács II. számu épületében (Köztársaság utca 81) tartják.

Simandan Irimie, elnök. *Ketemen Sándor,* titkár.

TARTOMÁNYUNK ÉLETÉBŐL

Az élenjáró üzem dolgozója

* * *

A „Vörös Trikó" gyár dolgozói az ötéves terv határidő előtti teljesitéséért fáradoznak. Multhavi tervüket május 27-ig befejezték és 22.859 különböző kötszövött árut termeltek terven felül. A „Vörös Trikó" gyár városunk élenjáró üzemei közé tartozik.

Képünkön: Kovács Anna, a Rashel osztály dolgozója a Zsandarova-féle szovjet módszer alkalmazásával májusban 32 százalékkal haladta tul normáját.

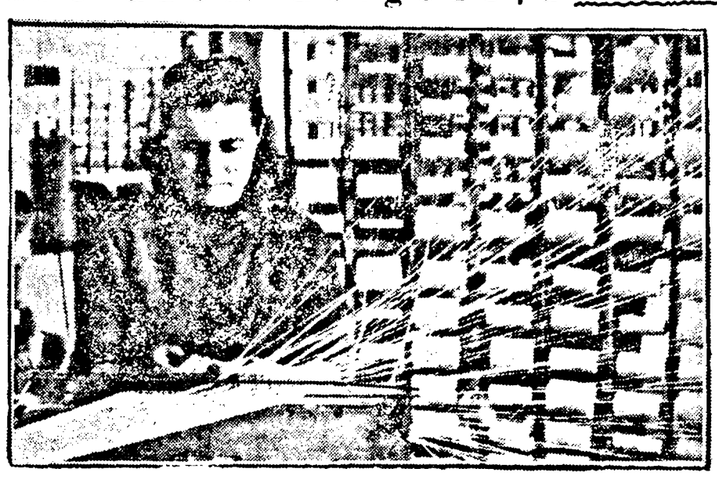

* * *

Tulteljesitették havi tervüket

A perjámosi Lazăr Cernescu kalapgyár dolgozói májusban 114 százalékra teljesitették havi globális termelési tervüket. A gyárban kalapot, szabóvattát és a fonógépekhez szükséges filc-csövet készitenek. Májusban egyebek között 2685 kalapot gyártottak terven felül. Ugyanakkor odaadással küzdöttek a gyár dolgozói a selejt csökkentéséért, a termelvények minőségének javitásáért. Májusban 0,15 százalékkal csökkentették a selejtet s igy 100,72 százalékra valósitották meg a tervben szereplő minőségi mutatószámot. A munka jó megszervezésével a béralapból 6 százalékot takaritottak meg, ami természetesen a termelvények önköltségi árának csökkentéséhez járult hozzá.

A szép munkasikerekért szocialista versenyben dolgoztak. A gyár dolgozóinak mintegy 96,6 százaléka kapcsolódott be a versenybe. Ezenkivül számos müszaki-szervezési intézkedést foganatositottak, amelyek mind a zavartalan termelés biztositását segitették elő. Egyebek között megjavitották és üzembehelyezték a javitómühely esztergapadját, megjavitották a kalaptomp karbonizálóban a kénsav ujra feldolgozásánál használt szivattyut, megjavitották az összes ollókat és mintegy 2000 gyűszüt vásároltak, hogy a stafirozó osztályon is zavartalanul dolgozhassanak.

Májusban a gyár élenjárója a tompkészitő osztály volt, amely már május 23-án befejezte havi tervét s azóta juniusra termel.

—o—

Dicsérőlevelet kaptak

A Május 1 asztalosipari termelőszövetkezet dolgozói májusban 109,4 százalékban teljesitették összhavi tervelőirányzatukat.

Konyhabutorokat, 80 támla nélküli széket és 3000 vagonszellőztető rámát készitettek terven felül a szövetkezet dolgozói. Ugyanakkor a termelékenységet 1 százalékkal növelték.

A mennyiségi és a minőségi munkában számos dolgozó kitünt: Megygyesi János, Hack János, Pescaru Ioan, Englert Erzsébet, Rat Alexandru, Müller Ferenc és Popovcsák Sándor dolgozók jó munkájukért külön dicsérőlevelet kaptak. Valamennyien vállalták, hogy a jövőben még nagyobb lendülettel dolgoznak.

Uj mühely épül

A „Fierarul" gyár vezetősége igyekszik a dolgozóknak minél jobb munkakörülményt biztositani. Már az elmult évben is nagy átalakitások folytak a gyár területén, a pántosztályt uj, korszerü berendezésekkel látták el és még számos más szervezési intézkedést eszközöltek.

Jelenleg uj szerelőmühelyt épitenek a régi helyébe. Még e hónapban hozzálátnak az uj mühely felépitéséhez. Az uj mühelyben lakat- és butorzárakat szerelnek majd a dolgozók. Ezenkivül a nikkelező mühelyt is korszerüsiteni fogják. Ez szintén nagymértékben hozzájárul majd a gyár össztermelésének fokozásához s a termelékenység növeléséhez. A gyár vezetősége igyekszik mindent megtenni, hogy az uj mühely augusztus 23-ig elkészüljön.

— Már alig várjuk, hogy uj mühelyünk elkészüljön — mondja Bognár Gizella, a szerelőmühely többszörös élmunkása. — Biztosak vagyunk benne, hogy az uj mühelyben a korszerübb berendezések segitségével szebb termelési eredményeket érhetünk el.

Javul a minőség

A májusi tervfeladatok teljesitésében az ARTEX dolgozói közül a fehérnemü konfekció-osztály dolgozói jártak az élen. Tervüket 1800 darab ing készitésével haladták tul. Ezenkivül a minőségen is javitottak Mig áprilisban 96,67 százalékos minőséget értek el, májusban 97,54 százalékos minőségi munkát végeztek. Az osztály dolgozói közül Mihailovits Emilia érte el a legszebb eredményt. A 75 százalékos normatulteljesités mellett 99 százalékos minőségi munkát végzett Az Otlacan Rozalia által készitett ingek minősége 99,65 százalékos volt, mig normáját 50 százalékkal teljesitette tul.

Jó munkájukért dicséretet érdemelnek az osztály többi éldolgozói is, akik minőségi és mennyiségi munkájukkal példát mutatnak társaiknak.

A hulladékanyag csökkentését állandó feladatuknak tekintik az ARTEX dolgozói. Már az anyag felfektetése is ugy történik, hogy azt minél gazdaságosabban tudják kihasználni, s minél kevesebb anyag veszszen kárba. Májusban is 44.100 lej értékü anyagmegtakaritást valósitottak meg.

* *

A Libertatea gyár cipőrészlegének dolgozói a szocialista verseny folyamán májusban főleg a minőségre forditottak nagy figyelmet, de a tervfeladatok mennyiségi teljesitésével sem maradtak el.

A minőségi munkában a fejtüző brigád dolgozói kerültek a szocialista verseny élére, különösen Vlajkov Erzsébet, Nagy Katalin és Schikler Zseni brigádtagok végeztek emlitésre méltó munkát

A szabászati osztály dolgozói jóminőségü munkájukon kivül 4713 lej értékü bőrt takaritottak meg.

— Munkánkban Nicolae Militaru bőrszabász munkamódszerét alkalmaztuk — mondja Angyal Péter, a szabászati osztály mestere. — A közeljövőben igyekszünk majd ugyanezt folytatni. Ez szintén nagymértékben hozzájárul majd a gyár összteljesitésének fokozásához s a termelékenység növeléséhez. A gyár vezetősége igyekszik mindent megtenni, hogy az uj mühely augusztus 23-ig elkészüljön.

Ujabb sikerek

A „Dózsa György" hordógyár dolgozói májusban ismét kiemelkedő munkasikereket értek el a terveljesitésért és a jó minőségi munkáért folytatott szocialista versenyben.

Globális értéktervüket 120,76 százalékban, mig készáru tervüket 160,63 százalékban teljesitették a gyár dolgozói.

A szocialista verseny élére a kádár-osztály és a gépasztalos mühely dolgozói kerültek. Jó munkájukkal Brîncau Gheorghe, Muresan Petru kádárok, valamint Varga István és Tapasztó András gépasztalosok tüntek ki különösképpen.

A dolgozók jobb ellátásáért

A nagyszentmiklósrajoni fogyasztási szövetkezet is sikerrel küzdött az utóbbi időben a falvak dolgozóinak jobb ellátásáért. Május első husz napjában az egész hónapra eső tervből 70 százalékra valósitották meg a beszerzési tervet, az eladási tervből pedig 63 százalékot teljesitettek. A hónap utolsó tiz napjában növekedett a forgalom s a rajoni szövetkezeti szövetséghez junius első napjaiban érkezett jelentések arról tanuskodnak, hogy rajoni viszonylatban az egész havi terv teljesitése is jó eredményt mutat. A perjámosi szövetkezet például 101, a grabáci 105, a kiskomlósi pedig 101 százalékra teljesitette a havi eladási tervet. A valkányi szövetkezet is az eladási terv sikeres teljesitését jelentette, pedig ez a szövetkezet a hónap elején még a kullogók közé tartozott.

A rajon szövetkezeti boltjait ebben az évben bőségesen ellátták közszükségleti és élelmiszeripari cikkekkel. Nagy mennyiségben került eladásra egyebek között: margarin, konzervféle, gyümölcsiz, rizs, cukor, a csere és a szabadforgalmi kereskedelem keretében kerékpár és rádió. Eddig két motorkerékpárt és kilenc tehergépkocsit adott el a szövetkezet a cserekereskedelem keretében Az ellátás nagymértékü javulását nagyszerüen kifejezi az a tény, hogy ezév májusának első husz napjában például 2.106.000 lej értékü áruval többet adtak el a rajon szövetkezeti boltjaiban, mint az 1954. év azonos időszakában.

A rajoni szövetkezeti szövetség igyekezett ebben az időben bőviteni a kereskedelmi hálózatot és megjavitani a kiszolgálást. Ujjárendezték például a nagyszentmiklósi „Augusztus 23" elnevezésü étterem kerthelyiségét és Nagyteremián, valamint Nagykomlóson is kerthelyiségeket nyitottak A rajoni szövetkezeti szövetség a községi hetipiacokra és munkahelyekre szekérkaravánokat küldött különböző termékekkel. Nagymennyiségü keresett árucikkel jelent meg például a szövetkezet karavánja május 18-án Varjason a hetipiacon. Itt egy nap alatt 14.800 lej értékü árut adtak el. Nagyteremiát május 17-én látogatta meg a szövetkezet karavánia és 9000 lej értékü áruforgalmat bonyolitott le Ilyen karaván kereste fel májusban az ICAR csanádi dolgozóit is munkahelyükön. Egynapi áruforgalom értéke: 7800 lej.

A közeljövőben uj üzletek nyilnak a rajonban, illetve a régieket kibővitik, hogy még jobban hozzájáruljanak a falvak dolgozóinak ellátásához. Most folynak a munkálatok Gelun, ahol egy Universal áruház nyilik. Elkészültek a tervek és az előzetes számitások és még ebben az évben Universal áruház nyilik Perjámoson és Nagyteremián is. A terv szerint Bărăteaz faluban hideg étellel s itallal ellátott falatozót létesitenek.

Kétségtelen, hogy az ilyen és hasonló intézkedések: a kereskedelmi hálózat bővitése és a kiszolgálás megjavitása a jövőben hozzájárul majd a rajon dolgozói ellátásának további javitásához.

Hirek a Szovjetunióból

Távol-Keleten

A szovjet Távol-Kelet az ország területének több mint egy nyolcadát teszi ki, partjait a Csendes-óceán és az Északi-jegestenger mossa. Ezen a területen nagy fejlődés vár a kohászatra, gépgyártásra, vegyiparra, kőolaj és széniparra, papirgyártásra, stb. Ugyancsak számottevő fejlődésnek néz elébe az élelmiszeripar és a különböző közszükségleti cikkeket előállitó ipar. Nagy fontosságot tulajdonitanak a földmüvelésnek is.

A Franciaország területénél ötször nagyobb terület energiaforrásainak nagy fontossága van. Ezeket az energiaforrásokat eddig alig tanulmányozták, de az ujabb kutatómunka eredményeképpen kitünt, hogy a szovjet Távol-Kelet megfelelő vizierőtartalékkal, szén, kőolaj, stb. készletekkel rendelkezik, amelyek biztosithatják a vidék ipari és mezőgazdasági fejlődését. Az Amur-folyam és a többi folyó annyi energiát szolgáltathat, amennyit a Szovjetunió összes villamoserőmüvei 1954-ben állitottak elő.

Tanulmányi kirándulások

A nyári szünidőben több mint 8,000.000 középiskolás tesz kirándulást és körutat az országban, hazája megismerésére. Junius 15-én a nagyvárosok környékén országszerte kiránduló találkozókat rendeznek a középiskolások számára.

A többszázezer tanuló — a természettudományi, geológiai, földrajzi, stb. tanulmányi körök tagjai — vesz részt a pionirok össz-szövetségi expediciójában. Ásványlelőhelyeket fognak kutatni, növény- és rovargyüjteményeket állitanak össze az iskolai muzeumok számára. Moszkva környékén a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának megbizásából egy egész vidék földrajzi leirását készitik el a középiskolás kutatók.

Sokezer tanuló tölti nyári szünidejét a sajátmaguk, a gyermekek ill. tal felállitott sátortáborokban.

Nyári idény az üdülőhelyeken

A Szovjetunió 350 üdülőhelyén több, mint 3000 szanatórium és üdülőház várja a dolgozókat. Az elmult évben az üdülő dolgozók száma elérte az ötmilliót. Ebben az évben még nagyobb számu vendégre számitanak az üdülőhelyeken.

Szocsiban jelenleg 15.000 dolgozó tölti pihenőszabadságát. A kéntartalmu vizeiről hires fürdőhelyen kilenc uj szanatórium és üdülőhely épitkezése folyik. Hasonlóképpen uj szanatóriumokat épitenek Azerbajdzsánban, Naftalanban, ahol a világ egyetlen, gyógyászati célokra felhasznált kőolajtelepe van, szanatóriumok ezentul egész évben a dolgozók rendelkezésére állanak.

Szovjet órák

1955-ben a szovjet óraipar több, mint 30 százalékkal fokozza termelését és ugyanakkor bőviti választékát.

A moszkvai és csisztopoli óragyárak megkezdik önmüködő órák gyártását. Ezeket a karórákat nem kell felhuzni, a kézmozgás biztositja működésüket. A penzai óragyár kisméretü, 1,9 centiméter átmérőjü női órák gyártását kezdte meg.

Kiegészitették az ébresztő órák választékát. Kisméretü és utazásnál használatos ébresztő-órákat is előállitanak. Ezek 11 kövesek és nagyon pontosan járnak.

Folyamatban van a Mir és Roszszija tipusu állóórák és falióráik gyártása is.

Állattenyésztés az uj szovhozokban

Az Altáj-vidéki uj szovhozokat több termelési ággal foglalkozó gazdaságokká változtatják. A Komszomolszkij szovhozban például ma állattenyésztés van. Az uj év eleje óta minden tehéntől 1700 liter tejet nyertek. A Pervomajszkij szovhoz, amelyet idén márciusban létesitettek, 2300 finomgyapjas juhval rendelkezik, a szintén nemrég létesitett Jegorjevszkij szovhozban szárnyasfarmot rendeztek be.

Az uj szovhozok távlati fejlesztési terve előirányozza, hogy 1960-ig minden uj szovhoz 3—4 állattenyésztési farmmal rendelkezzék.

A fazekasvarsándi kulturélet eredményei és hibái

Az idén Fazekasvarsándon fokozott lendületet vett a kulturmunka, jobb munkaeredményekre ösztönözve a dolgozó parasztokat.

A „Petőfi-Balcescu" kulturotthon mükedvelő csoportjai közül a szinjátszó együttes ért el kimagasló eredményeket. Az év elején kétszer is igen nagy sikerrel mutatta be Csehov „A medve" cimü szinmüvét. Az elért eredményeket a csoport nagymértékben Duca Celestin elvtársnak, az aradi Román Szinház tagjának köszönheti, aki értékes tanácsokat adott szinjátszó csoportunknak a szerepalakitások technikájával, valamint a sugó és a rendező munkájával kapcsolatban. Utmutatásai alapján tanulta be a csoport Darvas József „Szakadék" cimü háromfelvonásos drámáját is, amelyet először április végén mutattak be.

Kalmár József kulturotthon-igazgató jó szervező munkájának és irányitásának köszönhető továbbá az, hogy a csoport az idén Szentannán és Pankotán is előadta e darabot. Csoportunk vendégszereplését a szentannaiak Gárdonyi Géza „A bor", a pankotaiak pedig Szigligeti-Móricz: „A csikós" cimü darabjával viszonozták.

A jó eredményekről beszélve külön meg kell emlékeznünk azokról a fiatalokról, akik a mindennapi fáradságos munka után lelkesen vettek részt a próbákon. Közéjük tartozik Csapó Mária, Németh Etelka, Rákóczi Ilona, Lencse Julia, Rákóczi Ida, Tamás Gizella, Czibrik Sándor, Varga János, Varga Mihály és még sokan mások.

Külön említést érdemel a tantestület két tagja, Gyurkócsa Aranka és Kalmár József. Ők irányitották a csoportokat, ők tanitották be a szindarabokat.

A szindarab-próbák és a kulturelőadások azonban nem folytak mindig zavartalanul. Egyik oka ennek az, hogy a kulturotthon vezetősége jóideig csak papiron létezett, a valóságban egyedül Kalmár József igazgató foglalkozott a kulturmunkával. A pártalapszervezet nem irányitotta és a helyi néptanács, valamint az IMSz alapszervezet sem támogatta ebben az időben a kulturmunkát. Ennek tulajdonitható, hogy a román kulturcsoportot csak későn, hosszas munka után szervezhettük meg.

Az idén, sajnos, a körösrajoni néptanács kulturosztálya sem támogatta kellőképpen kulturcsoportjainkat. Igéreteket azonban kaptunk. Többek között egy akkordeont igért a kulturosztály, de ezt még most sem kaptuk meg. Más, ehhez hasonló hiba is fordult elő a rajoni néptanács kulturosztályánál. 1954 októberében 500 lejt fizettünk ki tüzifáért, amelynek ellenében azonban a jelen pillanatig mindössze 500 kiló nedves tüzifát kaptunk; azt is télutón. Kétségtelen, hogy ez gátolta kulturmunkánkat.

Véleményünk szerint a rajoni kulturosztálynak is mielőbb fel kell számolnia hibáit, hogy a jövőben még szebb eredményeket érjünk el a kulturmunkában.

A könyvtár olvasóinak száma megnövekedett az idén. Nagyobbak a müvelődési lehetőségek a kulturotthon klubjában is, szinjátszóink pedig a nyaraló középiskolás tanulók bevonásával szintén tovább folytatják munkájukat. Jelenleg Jókai Mór: „Aranyember" cimü ötfelvonásos drámájának előkészitésén fáradoznak, hogy a nyári mezei munkák idején megfelelő kulturműsorral szórakoztassák a község dolgozó parasztjait.

Gagyi György,
levelező

Az aradi Állami Filharmonia 35. hangversenyéről

Az aradi Állami Filharmonia 35. rendes hangversenyének müsorát a zeneirodalom legkedveltebb müveiből válogatták össze. Olyan müvek ezek, amelyeket a zenekedvelők örömmel hallgatnak meg idényenként többször is, különböző karmesterek által betanitott és irányitott zenekar tolmácsolásában. A szimfonikus hangversenyek közönsége ujra és ujra átérzi a zenemü minden tételének, ütemének mondanivalóját és lelkileg egybeforr az előadóművésszel és a zenekarral.

A legutóbbi hangverseny bevezető számaként Dumitrescu eredetileg gordonkára és zongorára irt „Paraszttáncát" játszotta a zenekar. Ezt Grieg, a norvégek legnagyobb zeneszerzőjének A-moll zongorahangversenye követte, a müsor második részében pedig Beethoven egyik legismertebb remekművének, az V-ik (Sors) szimfóniának mindenkor lenyűgöző dallamait hallottuk.

A zongorahangverseny előadóművészét, Gheorghiu Corneliut, a fővárosi „George Enescu" filharmonikus zenekar szólistáját, szivesen fogadja az aradi zenekedvelő közönség és Gheorghiu egyike azoknak a vörösunkba látogató művészeknek, akiknek hangversenyei elé mindenkor nagy várakozással tekintünk. A mély átérzéssel és kiforrott technikával előadott zongoraverseny a hangverseny fő számát alkotta és a művész a szünni nem akaró tapsot Grieg, Mozart, Gluck, valamint Mendelssohn dallamainak tolmácsolásával hálálta meg.

Nem beszélhetünk ezuttal elismerően a zenekar teljesitményéről. A filharmonikusok határozott fejlődését időnként gyengébben előkészitett hangversenyek szakitják meg. Ennek okát nem annyira a zenészek képességének hiányában, mint inkább a zenekar hiányos előkészitésében kell keresni.

Ma, amikor pártunk és kormányunk támogatása folytán eddig soha nem látott lehetőségek biztositják a müvészi zenekarok fejlődését, amit az aradi Állami Filharmonia többek között Beethoven szimfoniáinak kitünő tolmácsolásával is igazolt, helytelen, hogy időnként gyenge felkészültséggel törik meg a felfelé ivelő vonalat. Nem készültek fel ezalkalommal alaposan a zenei feladatok megoldására és a zongoraverseny kiséretébe, de különösen a szimfonia előadásába komoly hibák csusztak be, főképpen a fafuvós hangszerek részéről.

A hangversenyt Kryzanovszky Tadeusz, a zenekar első kürtöse és fiatal karmestere vezényelte. A tehetséges zenész nem első alkalommal lépett a közönség elé, amely mindenkor nagy érdeklődéssel fogadja a zeneileg képzett, fejlődőképes karmester szereplését. Kryzanovszky főleg pózmentes, egyszerü vezénylésével vált ki tetszést a közönség körében. Hibát követett el azonban, amikor erejét tulbecsülve vezérkönyv nélkül vezényelte a szimfóniát. Ilyenformán saját nehézségeivel lévén elfoglalva, nem irányithatta figyelmét teljes mértékben a zenekarra.

Az aradi Állami Filharmonia vezetőségének a hangversenyidény befejezésekor foglalkoznia kell a zenekar előkészitésében és gyakran fegyelmezettségében megmutatkozó hiányosságokkal. Csak így lehet biztositani a zenekar további fejlődését, népi demokráciánk állandóan emelkedő kulturális igényeinek megfelelően.

Bakács István

Bajor Andor: KEREK PEREC

— Az Állami Irodalmi és Müvészeti Kiadó kiadása —

Bajor Andort, mint egyik legszellemesebb humoristánkat, termékeny szatirairónkat tartják számon népköztársaságunk magyar olvasói. „Kerek perec" cimü kötetébe legjobb, legsikerültebb szatiráit, karcolatait és irodalmi karikaturáit gyüjtötte egybe a tehetséges fiatal iró. A kötet negyvennégy verset és karcolatot foglal magába. Az irások öt fejezetet képeznek az alábbi cimek alatt: I. A hóember és a hóemberek, II. Golyódat a célba lődd!, III. Diplomáciai jegyzékek, IV. Irodalom-óra, V. Madarat tolláról, irót stilusáról.

A szatira az a müfaj, amelyben iróink eddig elég keveset adtak. Bajor Andor „Kerek perec" cimü kötete éppen ezen a téren gazdagitja irodalmunkat.

HIREK

A megtisztelés

Április 14-én levelet kaptam onnan, ahol a fiam katonaidejét tölti. Legelőször, amikor kezembe vettem a boritékot, furcsa érzés fogott el, mert a cimzés rajta, nem az ismert kézirás vonalai volt. Meglepetés igazán azonban csak akkor ért, amikor a boritékot kibontottam és román szöveg tárult elém. Hogy minél hamarabb megtudjam a levél tartalmát, elindultam, hogy lefordittassam. A levél ezt tartalmazta: „Kedves elvtárs! Mi, a fia egységének parancsnokai köszönetünket fejezzük ki önnek azért, amiért fiát ily jó nevelésben és oktatásban részesitette. Ugyanakkor értesitjük, hogy fia a néphadsereg első katonái közé tartozik. A politikai és katonai képzettség tökéletes elsajátitásáért pedig kitüntetést kapott.

E levelünk célja pedig az, hogy megismertessük önöket gyermekük munkájának eredményével, amellyel nemcsak családjuk, de néphadseregünk is joggal büszkélkedik. Befejezésképpen fogadják köszönetünket, amelyet sok tisztelettel küldünk".

Egy pillanatig elgondolkozva álltam, kezemben a levéllel. Határtalan öröm járta át a szivemet. Soha nem gondoltam arra, hogy mi szülők, akik gyermeket nevelünk ily tiszteletben részesüljünk. Hol volt ez máskor, az én időmben, amikor a katonaság rossz bánásmódot jelentett.

A levél felébresztette bennem a vágyat, hogy még többet adhassak hazámnak. Elhatároztam: fokozottabb munkával harcolok a jobb és több termés eléréséért, hogy ezáltal hozzájárulhassak néphadseregünk és a dolgozó nép bőséges ellátásához. Ugy dolgozom, hogy a fiam érdeme mellett az enyémmel is büszkélkedhessek.

Hadi Sándor,
ágyai dolgozó paraszt

★

Magyarországon megkezdték az Ikarusz 55-ös tipusu farmotoros autobusz sorozatgyártását.

★

Mexikó-Cityben hatalmas tüz ütött ki és elpusztitott hét gyárat. Egy héten belül ez a második nagy tüzkatasztrófa Mexikó fővárosában.

★

Szovjet esztrád-, opera- és balettművészek nagyobb csoportja utazott vendégszereplésre Svédországba.

★

Százötven tagu francia küldöttség utazik Helsinkibe a Béke Világtalálkozóra. A küldöttség tagjai között van Capitant volt miniszter, Louis Mallon képviselő, Pierre Gascar Goncurt-dijas regényiró, Vercors és Jean-Paul Sartre világhirü irók, Hamon szenátor, Louis Viennay, Lyon helyettes polgármestere, aki Edouard Herriot képviseletében utazik.

★

A Balatonon is megkezdődik — kisérletképpen — az elektromos halászat. Tavaly a Velencei-tavon már sikeresen halásztak elektromos készülékkel. A készülék különösen a nádasok, zsombékosok mellett használható jól.

Tavaly és most

Az elmult év őszén voltam először a világosi kollektiv gazdaság szőlőjében, de amit láttam még mindig élénken él emlékezetemben: sürü gyom közül kandikált ki egy-egy kisebb aprószemü szőlő. A kapálatlan, permetezetlen tőkéken véletlenségszámba ment az ép, kifejlett gerezd. S nem messze a szomszédos keskeny parcellákon pedig lehullott szőlőleveleken kivül semmit sem láthattunk. Egy kicsit furcsán hangzott tehát a brigádos vélekedése:

— Tavaly mégjobban elhanyagoltuk a szőlőt. Ezévben is csak egyszer kapáltuk meg, de ha a jövő évben jön hozzánk az elvtársnő, meglátja semmi kifogásolnivalót nem talál munkánkban.

Ezévben örömmel tapasztaltam, hogy tartományunk számos kollektiv gazdaságában lényegesen megjavult a munka. Nemrég egy brigádos arról panaszkodott, hogy reggel hat órakor számbaveszi a munkábajövő tagokat és mire visszamegy hozzájuk egy pár perc mulva, számuk mindig megkétszereződik. Vajon a világosi kollektiv gazdaságban is igy van? — villant át agyamon a gondolat, amikor a kanyargós, vadrózsa bokrokkal szegélyezett uton ismét elindultam a világosi kollektiv gazdaság szőlője felé.

Amikor a hegy tetejére értem, hirtelen arra gondoltam, hogy eltévedtem. Hiszen, ahol a kollektiv gazdaság szőlőjét véltem, a tavalyi gyomerdő helyett, porhanyós barna földet találtam. Eltünt a gaz. A délutáni napsugár meg-megcsillant a fejlődő, áttetsző szinü szőlőleveleken. Kissé távolabb felismertem a tekervényes gyökerü, hosszu füveket, amelyek néhol egészen ellepték tavaly a szőlőt. A kollektivisták gyökerestől kikapálták, elszáradva hevert most a szőlő ádáz ellensége.

A szőlős közepetején találkoztam a kollektiv gazdaság könyvelőjével és brigádosával. Büszkén ujságolták ezévi munkasikereiket:

— Már kétszer kapáltuk meg a szőlőt, a permetezést is kétszer végeztük el, meg lehet nézni földjeinket. Nyolcvan hektár kukoricát vetettünk négyzetesen fészekbe, holnap ott kezdjük meg a második kapálást, bár még fel sem ütötte fejét a gyom — mondották egymás beszédét kiegészitve.

Amerre mentünk a kollektiv gazdaság földjein, mindenütt látszott a szorgos kezek nyoma. A munkából hazatérő kollektivisták boldogan jelentették brigádosuknak:

— Kész a permetezés, holnap mehetünk a kukoricaföldre.

— Nagyon megelőztük most magunkat — mondotta Hui Traian, a brigádvezető.

— Az egyénileg dolgozók közül soknak még gyengén kelt ki a kukoricájuk, nagyrészt most folyik az első kapálás, amikor mi már a másodikat végezzük. Láthatják ők is, hogy közösen, a gépek segitségével többre megyünk.

— És tavaly miért nem használták ki e lehetőségeket?

Hui Traian készen állt a válasszal:

— Azóta sok minden megváltozott. Uj vezetőtanácsot, brigádosokat választottunk. A kollektivisták pedig meggyőződtek, hogy közösen dolgozva érhetünk el csak eredményeket...

★

A hegyoldalon parlagon hagyott szőlő hivta fel figyelmemet. Az elnyult száraz venyigékről könnyen megállapitható, hogy gazdája ősszel nem vágta le őket és le sem földelte a szőlőtőkéket. Az elhanyagolt, halálra itélt szőlőtőkék mégis termést akarnak hozni. Sovány ágaikon néhol előkandikál egy-egy termőhajtás. E terület „gazdája" Mitu Gheorghe, a volt malom- és cséplőgéptulajdonos, aki mióta nem jönnek félbérért hozzá a község földnélküli és szegényparasztjai, parlagon hagyta szőlőjét. Hozzá hasonlóan cselekedett Suciu Dumitru kulák is, földjeik hüen beszélnek róluk.

★

Késő délután lett, mire hazafelé indultunk. A kollektiv gazdaság burgonyaföldjén érdekes kép vonta magára érdeklődésemet. A nagy területen egyetlen öreg néni, Todea Maria kapált.

— Most lépett a kollektiv gazdaságba lányaival együtt — magyarázta Hui Traian —, de azt, hogy miért dolgozik még akkor is, amikor a többiek már befejezték a napi munkát, erről nem tudott bővebb felvilágositást adni. A többit Todea Maria mondta el.

Todea Maria Kolozsvártartomány Arada községéből jött ide két lányával. Mint eddig, most is a nagygazdáknak, kulákoknak akart dolgozni. De egyszer mégis elment a kollektiv gazdaság székházába. Meg akart győződni arról, valóban jobb lesz-e, ha ő is a közösben dolgozik. A kollektiv gazdaság vezető tanácsa pedig kérvényének elfogadása után azonnal házat és előleget adott neki. Egyelőre igaz, csak itt a határban tudtak házat biztositani, de Todea Maria, akinek eddig nem volt háza, ezért is nagyon hálás. E háláját munkájával akarja kifejezni. Mikor azt kérdeztem, hogy itt marad-e, először csodálkozva nézett rám, aztán csak ennyit mondott:

— Igen... Nagyon szeretek itt dolgozni...

★

Megtermett középkoru ember Blaga Simion, a világosi kollektiv gazdaság elnöke. Arra a kérdésre, hogyan sikerült bevonniok a tagokat a munkába, részletes magyarázatot ad:

— Februárban választottak elnöknek... Jól tudtam, nem lesz könnyü a teendőm. Annál is inkább, mert a kollektiv gazdaság volt vezető tanácsa sok fontos kérdést teljesen elhanyagolt, ami elvette egyesek munkakedvét. A tagok bizalmát kellett tehát ujból megszereznem ahhoz, hogy eredményeket érjünk el. Elbeszélgettem velük. Ezenkivül gyüléseken is nagyon sok fontos kérdéssel ismerkedtem meg. Craciunas Avram például a szőlőkben lévő épületek kijavitására hivta fel figyelmemet. „Szégyen egy kollektiv gazdaságnak az ilyen elhanyagolt épület" — mondotta és igaza volt. Nem elégedtem meg azonban ennek a tudomásulvételével, hanem ahogy annyi szabad időnk volt, azonnal tagokat osztottunk be az épületek kijavitásához. Az emberek pedig szivesen mentek, hisz őket is foglalkoztatta már e kérdés.

— Sokan beszéltek arról, hogy építeni kellene egy istállót, azonban az épületanyag szállitásának kérdése még nem volt megoldva. Közgyülésen megvitattuk tehát ezt is. A tagok határozata alapján pedig nemrég a kollektiv gazdaság jövedelméből és 900 kiló gyapjuért, (amelyet most adunk át a szövetkezetnek) megvettük a tehergépkocsit. Segitségével szépen halad az építkezés.

Sokat mondhatnánk még arról, mit jelent, ha a kollektiv gazdaság tagjai észreveszik, hogy javaslataik testet öltenek, s ezzel hasznos tagjai vá válnak a közösségnek. Vegyük csak tovább a világosi kollektiv gazdaság példáját. Mióta az uj elnök és a vezetőtanács a tagokkal együtt dolgozik, egyre szebb eredményeket érnek el. Tavasszal 560 gyümölcsfát ültettek. Kifogástalanul végzik a növényápolást és ezzel párhuzamosan építkeznek is. Hetven darab szarvasmarha befogadására szükséges istálló építését tervezték még a nyárra. Jövőre pedig ki akarják pótolni a hiányzó szőlőtőkéket és még vagy 600 darab facsemete ültetését tervezték.

A kollektivisták lelkesen dolgoznak terveik valóraváltásáért. Legtöbbjük nap mint nap résztvesz a közös munkában. Ezek közé sorolhatjuk Suciu Ioant is, aki tavaly csak huszonöt munkanapegységet teljesitett és Todea Mariát, is, aki tavaly még gyermekeivel együtt a kulákoknál dolgozott, de ma már a világosi kollektiv gazdaságban igazi otthonra talált.

HEGYI MARIA

Testnevelés és Sport

A nyári kupa harmadik fordulója után

A nyári kupa harmadik fordulójának eredményeiről már beszámoltunk. A második csoportban az első három forduló után a Fl. Rosie UTA vezet 5 ponttal a temesvári Locomotiva és a kolozsvári Stiinţa előtt. A negyedik forduló keretében Aradon a Fl. Rosie UTA a Stiinţa Kolozsvár csapatával mérkőzik és ennek a találkozónak döntő jellege van a csoport-elsőséget illetően.

A táblázat a következő:

Fl. Rosie UTA	3	2	1	—	9	2	5
Loc. Temesvár	3	2	—	1	5	2	4
Stiinţa Kol.	3	2	—	1	6	3	4
Av. Szászrégen (utánpótlás)	3	2	—	1	3	6	4
Stiinţa Tem.	3	1	1	1	9	6	3
Min. Petrozs.	3	1	1	1	3	3	3
Loc. M.-hely	3	—	1	2	2	8	1
Av. Szászrégen	3	—	—	3	—	7	—

Befejezés előtt a tartományi labdarugó bajnokság

A tartományi labdarugó bajnokságban vasárnap az utolsó előtti tavaszi fordulót játszották le és ennek keretében meglepetés a Recolta Zabrani pontszerzése Nagyszentmiklóson, valamint a Recolta Világos győzelme Borossebesen. A bajnokságban továbbra is a Constructorul vezet, amelynek tavaszi elsőségét már mi sem veszélyezteti. A tizenkettedik forduló eredményei a következők:

Constructorul—Progresul Nagyszentmiklós 4:1, Recolta Nagyszentmiklós—Recolta Zabrani 0:0, Fl. Rosie FZ —Voinţa „Artex" 1:0, Recolta Pécska—Recolta Grabác 2:1, Recolta Világos—Avîntul Borossebes 3:2, Progresul Arad—Progresul Borosjenő 2:0, Fl. Rosie „November 7"—Stiinţa 2:2.

A táblázat igy alakult:

Constructorul	12	10	2	—	33	9	22
Fl. R. Nov 7	12	8	3	1	33	10	19
Stiinţa	12	7	4	1	31	10	18
Rec. Pécska	12	6	2	4	9	12	14
V. „Artex"	12	5	3	4	24	12	13
R. N.-miklós	12	5	2	5	20	25	12
Fl. Rosie FZ	12	4	3	5	16	15	11
Pr. N.-miklós	12	4	3	5	18	20	11
Pr. Borosjenő	12	3	4	5	15	20	10
Progr. Arad	12	4	2	6	14	26	10
Rec. Grabác	12	3	3	6	17	24	9
Av. Borosseb.	12	3	2	7	15	30	8
Rec. Világos	12	2	3	7	15	29	7
Rec. Zabrani	12	—	4	8	9	27	4

Néhány sorban

Az RNK válogatott labdarugó csapata több nemzetközi mérkőzést játszik junius hónapban. Az országos válogatott együttes junius 12-én Oslóban Norvégia csapatával, junius 15-én pedig Göteborgban Svédország együttesével méri össze erejét.

Kolozsváron pénteken több mint 100 birkozó részvételével kezdődik meg a köztársasági szenior szabadstilusu birkozó bajnoki verseny. A versenyen Arad kerületi bajnokai is résztvesznek.

Vasárnap aradi ökölvivók részvételével nagyszabásu versenyt rendeznek Aradon délelőtt 10 órai kezdettel a Frimu utca 2—4. szám alatt levő „Május 9" klubban. A versenyen az összes aradi élversenyzők rajtolnak.

A „Pronosport" 23. számu versenye

A „Pronosport" 23. számu junius 12-i fordulóján a következő mérkőzések szerepelnek:

I. Fl. Rosie UTA—Stiinţa Kolozsvár.

II. Dinamo Sztálinváros—Dinamo Bukarest.

III. Stiinţa Temesvár—Locomotiva Temesvár.

IV. Avîntul Szászrégen—Minerul Petrozsény.

V. Metalul Nagybánya—Flacara Medgyes.

VI. Locomotiva Galac—Stiinţa Iasi.

VII. Progresul Nagyszeben—Metalul U. Tr. Sztálinváros.

VIII. Metalul Nagyvárad—Locomotiva Arad.

IX. Fl. Rosie Kolozsvár—Metalul Aranyosgyéres.

X. Locomotiva Iasi—Dinamo Bacau.

XI. Fl. Rosie Bacau—Flacara Cimpina.

XII. Fl. Rosie Burdujeni—Dinamo Birlad.

A. Metalul Vajdahunyad—Minerul Lupény.

B. Progresul Focsani—Dinamo Galac.

C. Flacara Moreni—Locomotiva T. Severin.

D. Metalul Resica—Progresul Szászmár.

Rádiómüsor

Csütörtök, junius 9.

BUKAREST I.: 5,02: Hirek. 5,22: Román dalok. 5,30: Falurádió. 5,38: Orvosi tanácsadó. 5,43: Szovjet könnyüzene. 6: A „Scîntela" vezércikke. 6,15: Zene a népi demokratikus államok zeneszerzőitől. 6,35: Hirek. 6,45: „Jó reggelt gyerekek". 7: A belügyminisztérium ének- és táncegyüttesének népi zenekara játszik. 7,35: Könnyüzene. 8: Hirek. 8,05: A központi sajtó szemléje. 8,10: Szimfonikus zene orosz klasszikus zeneszerzőktől. 8,45: Lapszemle. 9,15: A Magyar Autonóm Tartomány népi zenéjéből. 9,45: Gyermekmesék. 10,15: Kamarazene. 11: Román népi zene. 11,35: Részletek Naprevnick „Dubrovsy" cimü operájából. 12,15: Zene. 12,45: Szimfonikus költemények román szerzőktől. 13,15: Hazafias dalok. 13,35: Népi hangverseny. 14,45: Konstantin Listov szovjet zeneszerző müveiből. 15: Magyar népi zene. 15,30: Hirek. 15,35: Operazene. 16: Könnyüzene. 16,30: „A könyv a mi barátunk". 17: Népi zene. 17,30: Hirek. 17,48: Nyitány Otto Nicolai: „A windsori vig nők" cimü operájából. 18: Klaudia Suljenko szovjet énekesnő énekel. 18,15: Előadás. 18,30: Szimfonikus és kamarazene. 19: Falurádió. 19,30: A rádió szimfonikus zenekara hangversenyének közvetitése az RNK Atheneumának termából. 23: Hirek. 23,10: Könnyüzene. 23,35: A Litván, Észt és Lett SzSzK népi zenéjéből.

BUKAREST II.: 14,30: Miről ir a „Scînteia". 14,40: Könnyüzene. 15: Hirek. 15,05: A rádió énekegyüttesének hangversenye. 15,35: Marcel Budala akkordeonon játszik. 16: Hirek. 16,15: Szovjet népi zene-hangverseny. 17: Könyvek és Hősök: Charles Dickens: „A nagy remények". 17,30: Román népi zene. 18: „A Világifjusági Találkozó fogadására". 18,20 Könnyüzene. 19: Kivánsághangverseny. 19,45: Gheorghe Derieteanu és Sorin Vinatoru dalaiból. 20: Hirek. 20,45: „A hét dala". 21,30: Könnyüzene. 22: Hirek. 22,50: Román népi zene. 23,25: A népi demokratikus országok zeneszerzőinek népi zenéje. 24: Szimfonikus hangverseny. 0,45: Hirek.

BUDAPEST (Kossuth): 4,30: Falunaptár. 4,35-től: Reggeli zenés müsor. 8,30: Zenekari hangverseny. 9,20: A gyermekrádió müsora. 10: Hirek. 10,10: Csángó dalok. 10,50: Indulók és táncok. 11,30: Hogy mi ne legyünk német gyarmat... 12: Hirek. 12,10: Operarészletek. 13: Modern világjárók. Beszélgetés Germánusz Gyula egyetemi tanárral egyiptomi és sziriai utjáról. 13,20: Szovjet szerzők operettjeiből. 14: Hirek. 14,25: A Rádió Gyermekujságjának müsora. 15,15: Magyar mezők virágai. A gyermekrádió zenés müsora. 15,30: Az épülő kommunizmus nagy országából. 16: Két induló — fuvószenekarra. 16,10: Otthon. Elbeszélés. 16,40: Sziv küldi... 17: Hirek. 17,10: Válaszolunk hallgatóinknak. 17,25: Egy falu — egy nóta. 17,55: Pillantás a nagyvilágba. 18: Látogatás a filmgyárban. Riportmüsor. 18,20: Offenbach müveiből. 19: Ifju figyelő. 19,30: Tánczene. 20: Esti hiradó. 20.20: Kicsi még a mi lányunk... Versek. 20,30: Horusitzky Zoltán: Báthory Zsigmond. Magyar történelmi opera. 22: Hirek. 23,18: Zene a világ minden tájáról. 24: Hirek. 0,10: Népdalok.

BUDAPEST (Petőfi): 6,40: Torna. 6.50: Gyermekkórusok énekelnek. 14: Zenekari muzsika. 14,40: Mátravidéki népdalok. 15,10: Ahol a fü sem nő többé. Részletek Georges Magnane regényéből. 15,30: Grieg-dalok. 16: Szórakoztató zene. 16,30: A zenehallgatás müvészete. 17,25: Osztrák népi muzsika. 17,45: Uj tengerek a Szovjetunióban. Előadás. 18: Kamarazene. 18,35: Uj könyvek. 19: Filmzene. 19,30: Nagy mesterek — nagy müvek. 20: Népdalhangverseny. 20,40: A könyvhét könyvei. 21: Tánczene. 21,30: Sporthiradó. 21,50: Vidám kórusok. 22,15: A Magyar Állami Hangversenyzenekar játszik.

Várható időjárás

Csütörtökön, junius 9-én inkább felhős idő, kissé csökkenő hőmérséklet várható. A nappali hőmérséklet plusz 18—22, éjszaka plusz 10—15 fok között. Mérsékelt, napközben erősbödő szél, helyi esők.

A következő két napon változó felhőzet, esőre hajló idő, felmelegedés várható.

Pártélet

A körösrajoni pártbizottság a növényápolási kampányban

A párt és a kormány felhívta a mezőgazdasági dolgozókat: növeljék a termőterületet, alkalmazzák a fejlett agrotechnikai módszereket, hogy ez évben tizmillió tonna buza- és kukoricatermést érjünk el. A falvak dolgozói elhatározták, hogy becsülettel megvalósitják feladataikat.

A vetés befejezése után a termés sorsát a növényápolás határozza meg. Ezt bizonyitja az is, hogy minden kapálás 200—300 kilóval több kukoricatermést, a kalászosok gyomtalanitása pedig 150—300 kilóval több szemesgabonát jelent.

Körösrajon fontos szerepet tölt be népgazdaságunkban a mezőgazdasági termékek termelésében. Ezért különös fontosságot kell tulajdonitani a növényápolásnak.

A politikai munka eredménye

Simánd községben a politikai munka megszervezésével szép eredményeket értek el a növényápolásban. Lacsány István elvtárs, a rajoni pártbizottság területi instruktora, hozzáértéssel irányitja az alapszervezetek munkáját és ezáltal eredményes politikai tömegagitációt végeznek a dolgozó parasztok között.

A kollektiv gazdaság pártalapszervezete segili a vezető tanácsot a kollektivisták mozgósitásában, hogy minden tag rendszeresen résztvegyen a különböző munkák elvégzésében. A kollektivisták soraiban kifejtett politikai felvilágositó munka eredményre vezetett: a tagok nagy többsége pontosan megjelenik a munkában. Igy a simándi kollektiv gazdaságban már háromszor megkapálták a cukorrépát és elvégezték a kukorica első kapálását. Hasonlóképpen, a Simánd községi pártalapszervezet is eredményesen mozgositja a termelőket a növények ápolására.

A nagyszintyei kollektiv gazdaság tagjai is jó eredményt értek el a növényápolásban. Viski István elvtárs, a rajoni pártbizottság instruktora jól irányitja a kollektiv gazdaság vezető tanácsát a különböző munkálatok idejében történő elvégzésére. A kollektivisták elhatározták, hogy felszámolják az eddigi fogyatékosságokat és egyesült erővel harcolnak közös gazdaságuk megszilárditásáért. Elhatározásukat tett követte.

A politikai munka helyes megszervezésével és irányitásával jó eredményt értek el a növényápolásban a szaparigeti kollektivisták is. Máté Mihály I., a kollektiv gazdaság pártalapszervezetének titkára nagy figyelmet fordit az agitációs munka kiszélesitésére s ezáltal az agitátorok személyes jó példával is mozgositják a kollektivistákat. Ennek tulajdonitható, hogy kétszer megkapálták a cukorrépát, s a többi növények kapálását is ütemesen végzik.

A mezőgazdasági szakkáderek politikai irányitásának fontossága

A rajoni pártbizottság irányitja a területi instruktorokat s az alapszervezeteket, hogy a terepen kellő támogatásban részesitsék a mezőgazdasági irányitópontok tevékenységét. Egyes területi instruktorok hathatósan segitik a mezőgazdasági technikusok munkáját. Lacsány István elvtárs például segiti Popescu Ioan agrotechnikust, aki ezáltal kielégitően végzi feladatát. Popescu Ioan elvtárs mindent megtesz azért, hogy a dolgozó parasztok a fejlett agrotechnika alkalmazásával végezzék a növényápolást. Hozzáértéssel végzi feladatát és kéri a dolgozó parasztokat, hogy szükség esetén a lakásán is keressék fel. A község dolgozó parasztjai bizalommal fordulnak hozzá és megvitatják azokat a kérdéseket, amelyek a növényápolás alkalmával felmerülnek.

A területi instruktor és az alapszervezetek helyes politikai irányitásával jó munkát végez Fazekasvarsándon Coconu Ioan mezőgazdasági technikus is. Coconu Ioan fiatal káder, a közelmultban került ki az iskolából, de a pártszervezetek hathatós segitségével a tanultakat sikeresen alkalmazza a gyakorlatban: értékes segitségben részesiti a község dolgozó parasztjait, különösen a kollektiv gazdaság brigádvezetőit és a tagokat.

Más a helyzet azonban Nagyszintyén, mert Viski István elvtárs, a rajoni pártbizottság területi instruktora nem foglalkozik kielégitően a mezőgazdasági technikus munkájának irányitásával, mert minden figyelmét a kollektiv gazdaság kérdéseire forditja. Nem irányitja a községi pártalapszervezetet sem, hogy az konkrét segitséget adjon a technikusoknak. Ezáltal a technikus még azt sem tudja, milyen földterület tartozik irányitása alá. Hasonló a helyzet Ottlaka községben is.

A rajoni pártbizottságnak sokkal nagyobb figyelmet kell forditania a mezőgazdasági szakkáderek politikai nevelésére. Irányitania kell a területi instruktorokat és az alapszervezetek vezetőit, hogy a terepen, konkrét segitségben részesitsék a mezőgazdasági irányitó pontokat és a néptanácsok végrehajtó bizottságai mellett tevékenykedő technikusokat. Támogassák őket a különböző kérdések azonnali megoldásában; népszerűsitsék az agrotechnika fejlett módszereit és mozgósitsák a dolgozó parasztokat annak alkalmazására.

A pártbizottság segitse a rajoni néptanács végrehajtó bizottságát, hogy az vonja felelősségre azokat a községi néptanácsokat (mint Nagyszintye, Pél, Szentanna, Székudvar, stb.), amelyek kevés támogatásban részesitik a technikusokat.

A fejlett agrotechnika alkalmazása a termés fő biztositéka

Körösrajonban értek el eredményeket a fejlett agrotechnikai módszerek alkalmazásában. A rajoni pártbizottság irányitásával a pártalapszervezetek népszerüsitették a kukorica négyzetes fészekbe vetésének előnyeit, mely lehetővé teszi a kapálás gépesitését. A simándi, az ottlakai, a székudvari és más kollektiv gazdaságok nagy területen végeztek négyzetes vetést és gépesitett kapálásra szerződést kötöttek a kisjenői gép- és traktorállomással. A kisjenői GTA ezt a munkát azonban eddig csak kis területen végezhette el, mert a kukorica vetését több helyen felületesen végezték.

Körösrajon több községében hiányzik a rendszeres politikai munka. Nem népszerüsitik elég következetesen a fejlett agrotechnikai módszereket. Az utcai ujságok — amelyeknek a fejlett agrotechnikai módszerek szószékeivé kellene válniok — nem töltik be hivatásukat. A szentannai, a simándi, s nagyrészben a zerindi alapszervezetek faliujságai jó munkát végeznek. Vannak azonban alapszervezetek, amelyek elhanyagolják a faliujságok kollektivájának irányitását. A faliujságok nem népszerüsitik a munkában élenjárókat és azok munkamódszereit. A kisjenői utcai ujságon, junius első napjaiban például még a május 1-i cikkek diszelegtek. Vannak helyek, mint Feketegyarmat és más falvak, ahol még faliujságtáblát sem találunk.

Körösrajon több alapszervezete felismerte az agitátor kollektiva fontosságát és a kollektiva összetételének megjavitására törekedett. Az ágyai mezőgazdasági társulás pártalapszervezete például a község legjobb dolgozó parasztjaival bővitette ki a kollektivát. Itt találjuk Kise A. Sándort és más éltermelőt, akik politikai felvilágositó munkájukban felhasználják saját tapasztalataikat. Hasonlóan bővitette ki az agitátor kollektivát a crisanai alapszervezet is, amely szintén számos éltermelőt vont be az agitációs munkába. Vannak azonban alapszervezetek, ahol az agitátor kollektiva csak papiron létezik. A feketegyarmati, a zerindi, a nagyszintyei és más községek alapszervezetei nem foglalkoznak kielégitően ezzel a kérdéssel és nem képezik ki rendszeresen az agitátor kollektivát.

A rendszeres politikai munka hiánya következtében Körösrajonban a különböző növények első kapálását május 31-ig csak 23 százalékban teljesitették. Nagyszintyén az egyénileg gazdálkodók például csak 15 százalékban végezték el a kukorica első kapálását.

A rajoni pártbizottság irányitása és ellenőrzése

A rajoni pártbüró a tavaszi vetési kampány befejezése után elemezte a vetési munkálatok menetét és megbeszélték a további feladatokat. A büró megvitatta azokat a feladatokat, amelyeket a növényápolás és a betakaritás előkészületeinél eszközölni kell. Ennek alapján megbeszéléseket tartottak a kollektiv gazdaságok elnökeivel, a rajonban lévő mezőgazdasági mérnökökkel és technikusokkal és a GTA-k vezetőivel, ugyanakkor irányitották őket e feladatok teljesitésére. A rajoni pártbüró irányitotta a területi instruktorokat, hogy konkrét formában segitsék az alapszervezetek büróit, nyilt gyüléseket szervezzenek és a község éltermelőinek bevonásával vitassák meg a teendőket. Számos alapszervezetben (Micskén, Fazekasvarsándon, Szentannán, Simándon és máshol) sikeresen megtartották ezeket a gyüléseket.

A rajoni pártbizottság hiányossága azonban az, hogy elhanyagolta az ellenőrző munka megszervezését. Az irányitásban többnyire a kiképzőgyülésekre szoritkozott, de az ellenőrzést viszont csak futólag végzi. Egyes bürótagok megelégednek azzal, hogy 15—20 percig tartózkodnak egy községben, felületesen érdeklődnek egyes kérdésekről és tovább mennek. Igy történt a napokban is, mikor Ursoi Ioan elvtárs Zerindre látogatott s mindössze pár percig maradt ott, majd eltávozott anélkül, hogy segitségben részesitette volna az alapszervezeteket.

A hiányos ellenőrző munka következtében egyes területi instruktorok nem tudják átfogni sokoldalu feladataikat. Kukla Mátyás elvtárs, a rajoni pártbizottság propaganda és agitációs osztályának instruktora, — aki jelenleg Zerinden tartózkodik — szintén elhanyagolja az alapszervezetek támogatását. Ezáltal egyes párttagok nem járnak élen a növényápolásban. Más községekben is tapasztalható ez. Lascu Teodor elvtárs, a nagyszintyei pártalapszervezet titkára például nem mutat jó példát a község dolgozó parasztjai előtt a különböző növényápolási munkák elvégzésében.

A rajoni pártbizottság legfontosabb feladata az ellenőrző munka alapos megszervezése. Ne csak futólag, hanem alapos ellenőrzést végezzen és részesitse konkrét segitségben mind a területi instruktorokat, mind pedig az alapszervezeteket.

Huma Mihály

Levelezőink irják

Szentmártonról

Söllner Antal levelezőnk arról értesit, hogy a község mezőgazdasági dolgozói késedelem nélkül végzik a növényápolás munkálatait.

A kollektiv gazdaság tagjai megkapáltak 17 hektár cukorrépát és 50 hektár kukoricát. A kapálások elvégzésében a 2. számu brigád vezet a szocialista versenyben, a csoportok közül pedig Kastner Mária csoportja tünt ki jó munkájával.

A „Szikra" állami gazdaság szentmártoni alosztályának munkaközössége is egyre szebb eredményekről számolhat be. Befejezték már a szőlő második permetezését és a cukorrépa második kapálását. Most végzik a kukorica kapálását és ritkitását, ezenkivül pedig megkapáltak 10 hektár kendert.

Neudorfról

a „Május 8" kollektiv gazdaság munkájáról Wild Ferenc levelező ir.

A kollektiv gazdaság tagjai rögtön a kapásnövények kikelése után megkezdték az ápolási munkálatokat. Junius 5-ig megkapáltak 10 hektár napraforgót, 5 hektár burgonyát és 40 hektár kukoricát. Ezenkivül 10 hektár cukorrépát és 10 hektár takarmányrépát már másodszor is megkapáltak.

A kollektivisták a szőlőben is jó munkát végeztek. Szőlőjüket megkapálták, kötözték és permetezték, a zöldségeskertben pedig kiültették három hektáron a paradicsom és fél hektáron a paprika palántákat.

Ardelean Ion 2. számu mezei brigádja végzett eddig jó munkát a növényápolásban és első helyre került a versenyben. A kollektivisták közül Makamul Anton, Sterlz Ioan, Stickel Christian és Budea Tanase, a zöldségeskertben pedig Salich Katalin és Nachbar Katalin tüntek ki odaadó, jó munkájukkal.

Az indiai békeharcosok tevékenysége

Indiában napról napra növekszik a bécsi felhivás aláirásgyüjtési kampánya, kiterjed az ország legtávolabbi szögleteire is, s olyan indiaiak ujabb ezreit vonja be a békeharcosok közé, akik nemrég még félrehuzódtak ettől a nagy mozgalomtól.

A kampány Nyugat-Bengália államban folyik leglendületesebben: itt május közepéig több mint 700.000 aláirás gyült össze. Aláirta a bécsi felhivást Kalkutta polgármestere, a parlament több tagja, sok neves tudós, ügyvéd, a kultura és a müvészet több kiválósága, sok egyetemi tanár és más személyiség. A parasztok közt is nagyon sok aláirást gyüjtöttek.

Az indiai sajtó sok példával igazolja, milyen egységesen irják alá az indiaiak a bécsi felhivást. A kalkuttai skót egyházi kollégium ezer hallgatója közül 868 aláirta a felhivást. A hallgatók kéthetes különleges békevédelmi kampányt rendeztek a kollégiumban, aláirásgyüjtő bizottságot alakitottak, több gyülést és vitát rendeztek, s ezekről a faliujságon számoltak be.

A nyugat-bengáliai békeharcosok sikerei jórészt abból erednek, hogy az aláirásgyüjtő kampányba a nyugat-bengáliai béketanácson kivül a szakszervezetek, a parasztok, a nők és az ifjuság szervezetei is aktivan bekapcsolódtak.

Lendületesen folyik az aláirásgyüjtés az ország más vidékein is, különösen Orissa, Madras és Bombay államokban.

Az Indiai Országos Béketanács határozata alapján a békeszerető erők képviselői közelgő helsinkii világértekezletének népszerüsitése, továbbá az aláirásgyüjtési kampány kiterjesztése végett május 15-én „helsinki hónap" kezdődött. Az ország közvéleménye, különösen a kommunista párt aktiv támogatásban részesiti a béke hivelnek ezt az uj kiállását. Adzsoj Ghos, India Kommunista Pártjának főtitkára a New Age cimü ujság hasábjain külön felhivással fordult a párt valamennyi szervezetéhez, tagjához és barátjához, hogy valamennyien a legtevékenyebben vegyenek részt a „helsinki hónap" munkálataiban, s valamennyi más politikai irányzathoz tartozó békeharcossal együtt erélyesen csatlakozzanak az aláirásgyüjtési kampányhoz. Csak a tartományokra, a területekre, a városokra, a községekre, a falvakra, a házakra, minden emberre kiterjedő tervszerü, rendszeres és a tömegszervezetekre épitő kampánnyal „lehet India igazi akaratára valló visszhangot kelteni" — mondja a felhivás.

Indiában nagy lehetőségei vannak az aláirásgyüjtésnek. Kitünően igazolja ezt, hogy Nyugat-Bengáliában Szri Dhruba Ganguli 11.000 aláirást gyüjtött, Szri Szusil Roj pedig, aki ma már országszerte ismert békeharcos, több mint 14.000 aláirás gyüjtésével küzd a békeharcban.

Micsurin — a természet nagy átalakitója

Husz évver ezelőtt, 1935 junius 7-én halt meg I. V. Micsurin, a kérgeskezü tudós, a szovjet alkotó darwinizmus egyik legnagyobb alakja, akinek — elméleti, de főleg gyakorlati — munkássága a biológia, vagyis az élet fejlődésével foglalkozó tudomány, valamint a gyakorlati gyümölcs- és általában a növénytermesztés szempontjából óriási jelentőségü.

„Azt az ügyet, amelyért 60 évig dolgoztam, — irja Micsurin — a néptömegek ügyének tekintettem, amely a néptömegekkel elszakithatatlanul egybeforrott. Munkám eredményei a dolgozók széles rétegeinek javát szolgálják és ez minden tudós számára a legfontosabb". Ebből látható, hogy Micsurin nem a saját meggazdagodására, hanem az általános életszinvonal emelésére törekedett és a társadalom szükségleteit tartotta szem előtt. Micsurin tehát nem egyszerü tudós, hanem szocialista tudós, aki minden tudását a nép szolgálatába állitotta.

Hazánk a szocializmus épitésének utjára lépett, ezért értékesek és hasznosak számunkra Micsurin tanitásai, tudományos kutatásainak eredményei. Mielőtt azonban müködését, gyakorlati megvalósitásait és a biológia szempontjából döntő fontosságu elméleti megállapitásait méitatnánk, szükséges fellapoznunk küzdelmes élete történetének lapjait, amelyek fényt deritenek emberszeretettől fütött óriási akaraterejére, a nép jólétét célzó munkásságára és a kizsákmányoló rendszer elleni gyűlöletére.

I. V. Micsurin 1855 október 28-án született a Dolgoja-Micsurovka községhez tartozó Versina-tanyán, Moszkva-tartományban. Már 4 éves korában elvesztette édesanyját s szükös anyagi körülmények között élt. Az anyai gondoskodás nélkül felnövő kis Micsurin érdeklődése a természet felé fordult. Erdőn, mezőn, folyóparton bolyongva nemcsak csodálta a természet szépségeit, hanem tanulmányozta a növények életét, gyümölcsmagvakat gyüjtött s megtanulta oltani is. Már zsenge gyermekkorában megmutatkozott éles megfigyelőképessége s rájött arra, hogy az éghajlati tényezők igen nagy hatással vannak a növényekre. Az elemi iskolát Pronszkban végzi s iskolai tanulmányai a növényvilág iránti érdeklődését csak fokozzák. A rjazanyi gimnáziumból kizárták, mivel gyámja — Micsurin nagybátyja — nem tudta kifizetni a magas tandijat. Az alig 17 éves Micsurin, hogy megélhetését biztositsa, a kozlovi állomáson, havi 12 rubel éhbérért hivatalnoki állást vállalt. Lelkiismeretes munkája elismeréséül feletles hatósága vasuti irodavezetővé nevezte ki Rjazanyba, ahol hivatali órái után növénynemesitési kisérletekkel foglalkozott s hogy az ezzel járó kiadásokat fedezhesse, órák és egyéb gépek javitását vállalta. Igy alkalma nyilott különböző kertészeti-technikai felszerelési tárgyak szerkesztésére is, mint például beporzókészülék, szemzőgép, stb. Különleges technikai készsége révén rövid idő alatt nagy szaktudásra tett szert s ezért 1877-ben megbizták a Kozelsk-környéki vasutvonalak jelzőkészülékeinek és óráinak szerelésével, valamint azok ellenőrzésével. Uj, nem helyhez kötött munkaköre lehetővé tette számára, hogy meglátogassa a környék kertészeteit és faiskoláit, ahol növényvizsgálataihoz s jövendő terveihez anyagot gyüjthetett. Közben megnősült s feleségében odaadó és megértő munkatársat kapott. Mivel alkotni vágyott, nem várta meg, mig terve megvalósitásához a szükséges pénzt elő tudja teremteni, hanem kicsiny kertjében kezdte meg első növénynemesitő és uj növényfajok előállitását célzó kisérleteit.

Hogy a kisérleteket minél több növényre kiterjeszthesse, 1875-ben bérbe vett egy 500 négyzetméter nagyságu területet s azon berendezte első „zöld laboratóriumát". Szolgálati ideje után, egészségét nem kimélve, az éjjeli órákban tanult, bel- és külföldi szaklapokat és szakkönyveket olvasott, mig a hajnali órákban kertjében dolgozott s lejegyezte végzett munkájának eredményeit. Látta, hogy a meglévő gyümölcsfajták száma kicsi, hogy a termés kevés és gyenge minőségü, az északi, zord éghajlatu vidékekről pedig teljesen hiányzanak a gyümölcsfák. Ennek következtében a szegény nép nem jut gyümölcshöz. Ez késztette Micsurint arra, hogy munkássága során a társadalom szükségleteihez igazodjék. A darwini tanok birtokában világosan felismerte a természetes kiválasztódás jelentőségét és kutatta azokat az apró változásokat, amelyek uj tulajdonságokkal rendelkező növények keletkezéséhez vezetnek. Tapasztalta és tudta, hogy a közép- és észak-oroszországi klima nem kedvez sok értékes gyümölcsfa-fajta termesztésére. Elhatározta, hogy megkisérli a növényi szervezetek megváltoztatását.

1888-ban kilépett a vasut szolgálatából és keserves munkával megtakaritott pénzén Kiszlov közelében egy darabka földet vásárolt, ahol gyümölcsöst létesitett. Pénze nem volt, ezért kénytelen volt a hátán átcipelni a facsemetéket az uj, gyümölcsös céljaira megvásárolt területre.

Micsurin szorgalma, akaratereje és céltudatos munkája, az addig termőképtelennek tartott területet virágzó gyümölcsössé alakitotta át. A nép iránti szeretetét bizonyitja, hogy felfedezéseit a kertészekkel, a tudományos körökkel és a nép széles rétegeivel is igyekezett közölni, annak ellenére, hogy az egyház és a hivatalos hatóságok részéről sok gáncs érte. Ezért szerkesztette az uj gyümölcsfa-fajták, illetve azok termesztési módjának leirását nyujtó katalógusait, amelyeket vasutas ismerősei utján terjesztett.

Az országban csak kevesen figyeltek fel sikereire, a külföld azonban értékelte munkásságának eredményeit, amit bizonyit az is, hogy külföldről különböző gyümölcsfacsemeték szállitására rendelést kapott, igy például Kanadából, az Egyesült Államokból, Svédországból, stb.

Munkája eredményét bizonyitja az is, hogy 1898-ban, amikor Kanadában rendkivül kemény tél volt, a helyi eredetü gyümölcsfa-fajták mind kifagytak, a micsurini fajták azonban ellenállóknak bizonyultak a hideggel szemben. Ez a siker egyszerre ismertté tette nevét az egész világon. 1911-ben D. Fairchild, az Egyesült Államok szakértője ajánlatot tett Micsurinnak egész faiskolája megvételére és Amerikába való átszállitására. 1913-ban F. Mayer — ugyancsak amerikai szakértő — személyesen kereste fel Micsurint s közölte vele kormánya megbizását, amely ajánlatában igen komoly jutalmazást igért Micsurinnak. Micsurin forró haza- és népszeretetére vall, hogy mindkét ajánlatot visszautasitotta s annak az erős hitének adott kifejezést, hogy Oroszország népeinek még szüksége lesz reá.

Közben Oroszországban is felfigyeltek eredményekben gazdag munkásságára s 1912-ben a Kalugei Kertészeti Társaság meghivta, hogy tartson előadást munkamódszereiről. Akadtak haladószellemü emberek, mint például Marfin, a tambovi gazdasági felügyelő és Paskewics akadémikus, akik értékelték Micsurinban a rendkivüli tudóst.

Azonban az ő közbenjárásukra sem sikerült anyagi támogatást kapnia a kormánytól.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom azonban fordulatot jelentett Micsurin életében. „Dolgozni akarok az uj hatalom érdekében" — jelentette ki Micsurin a forradalom első napjaiban.

1918 november 18-án a szovjet állam vette kezébe Micsurin „zöld laboratóriumát" s annak irányitásával Micsurint bizta meg. Az akkor már 63 éves Micsurin fiatalos lendülettel és fokozott munkakedvvel folytatta kisérleteit. 1921-ben már tanfolyam indult a kisérleti kertben a tanulni vágyók számára. Lenin felismerte Micsurin munkásságának óriási jelentőségét s a legmesszebbmenő támogatásban részesitette a Micsurin által vezetett „zöld laboratóriumot". 1923-ban a Népbiztosok Tanácsa a micsurini kertet tudományos intézetnek nyilvánitotta, majd 1929-ben Kozlovban 158 hektárnyi területet bocsátott az intézet rendelkezésére. Ugyanakkor az intézet mellett müködő gyümölcsfa- és csertejtermesztési szakiskolák felállitását is elrendelte. Micsurin rámutatott, hogy csak a szovjet hatalom tette lehetővé hosszu éveken keresztül elgondolt tervei megvalósitását. A szovjet hatalom által Micsurinnak nyujtott támogatás jelentősége felmérhető abból a tényből is, hogy a Micsurin által kitermesztett 350 uj növény közül 197-et a Nagy Októberi Szocialista Forradalom után állitott elő, vagyis mindössze 18 év alatt, mig a cári időkben, 42 év alatt, csak 153 uj növényt sikerült kitermelni. Eredményes munkásságáért 1925-ben a „Munka Vörös Zászlaja" rendjellel, 1931-ben pedig „Lenin-renddel" tüntették ki. Nyolcvanéves korában, 1935 junius 7-én hunyt el.

Micsurin alkotó darwinista volt: „nem várhatunk könyöradományt a természettől; a mi feladatunk, hogy kikényszeritsük tőle azt, amit akarunk" — tanitotta Micsurin. Tiz évi kisérletek eredményeként elvetette a Grell-féle aklimatizáló elméletét és helyette megalkotta a maga „micsurini aklimatizációs elméletét".

Micsurin a fokozatosan haladó északositással közel 700 versztnyire tolta el a kajszinbarack elterjedésének északi határát, kitermesztve az Északikajszinbarackot.

Fajképző munkássága során Micsurin a legkülönbözőbb módszereket alkalmazta s bár mindegyikben a biológiai viszonyok széleskörü mérlegelése volt eljárásának legfőbb lényege, a hibridek (korcsok) nevelésének céltudatos irányitását is igen fontosnak tartotta. Szerinte le kell törni a fejlődésben lévő szervezet konzervativ hajlamait és meg kell rázkódtatni azt. Az öröklés menetét keresztezés, vagy oltás által ki kell mozditani a megszokott irányból s a kivánt, hasznos irányba kell terelni. Igen fontos megállapitás az is, hogy minden növényt ugyanazon körülmények között kell létrehozni, mint amilyenek között termeszteni akarják.

Micsurin a keresztezéssel még az élvezhetetlen bogyókból, mint például a vadkökényből is nemes gyümölcsöt alkotott. A Micsurin által előállitott uj gyümölcsfa-fajok és fajták legfontosabb tulajdonságai, hogy gyümölcseik nagyok, izletesek, zamatosak, bőtermőek, mindenekelőtt azonban nagy fagyállóságukkal tünnek ki.

Micsurin körülbelül 350 uj gyümölcsfa-fajt és fajtát állitott elő. Működésében teljes mértékben érvényesült a gyakorlat és az elmélet egysége. Gyakorlatán alapuló elméleti megállapitásai éppen olyan fontosak, mint gyakorlati sikerei. A biológia szempontjából Micsurin nagy érdeme annak a bebizonyitása, hogy az öröklődés lehetősége benne rejlik az élő test minden részében s hogy a szervezet az öröklődésnél fogva hasonló utódokat hoz létre, de a külső tényezők átalakulása az öröklődés menetét megváltoztathatja. Micsurin vegetativ hibridjei világosan mutatják, hogy az öröklődés helye nemcsak a sejtmag, illetve az abban lévő chromosomák, — ahogy azt Weismann elmélete állitotta — hanem az egész szervezet. A micsurini elmélet a fejlődés elméiete, mely szorosan kapcsolódik a gyakorlattal s a társadalom szükségleteihez igazodik. Ezért a micsurini tanitás nem más, mint a dialektikus materializmus módszereinek alkalmazása a biológia terén.

Micsurin tanitásai nemcsak a tudományt, hanem a nép, az egész emberiség érdekeit is szolgálják, mivel általuk Micsurin a tények objektiv megismerésére, az ezek közti kapcsolat megállapitására és ezeken keresztül a természet átalakitására törekedett.

A Szovjetunióban, a népi demokratikus országokban, igy hazánkban is számos követője akadt. Tartományunkban például a lovrini kisérleti állomáson Micsurin tanainak felhasználásával uj növényfajták előállitásán dolgoznak, meghonositják és kinemesitik éghajlatunknak legmegfelelőbb gyapot, rizs fajtákat és más, még eddig nálunk nem termesztett növényeket. Husz éve halott már Micsurin, de tanai örökké élnek és elterjedésükkel továbbra is a dolgozók életének megjavitását szolgálják.

Ulrich István,
tanár

A szovjet kormány jegyzéke a Német Szövetségi Köztársaság kormányához

MOSZKVA. (Agerpres) — A TASZSZ közli:

Junius 7-én a Szovjetunió franciaországi nagykövete jegyzéket nyujtott át a Német Szövetségi Köztársaság párisi nagykövetének a Német Szövetségi Köztársaság (Nyugat-Németország) kormányához való továbbitás végett:

„A Szovjetunió kormánya tisztelettel hozza a következőket a Német Szövetségi Köztársaság kormányának tudomására:

A szovjet kormány ugy véli, hogy mind az európai béke és biztonság, mind a szovjet és német népek nemzeti érdekei megkivánják a Szovjetunió és a Német Szövetségi Köztársaság közötti viszony normalizálását.

A történelem tapasztalatai arra tanitanak, hogy az európai béke fenntartása és megszilárditása döntő mértékben függ a normális, a szovjet és a német népek közötti jó viszony létezésétől, másrészről ha nincsenek meg ezek a kapcsolatok a két nép között, ez nyugtalanságot kelt Európában és fokozza az általános nemzetközi feszültséget. Ilyen állapot csakis a nemzetközi feszültség fenntartásában érdekelt agressziós erőknek felel meg. Aki a béke fenntartását és megszilárditását akarja, annak kivánnia kell a Szovjetunió és a Német Szövetségi Köztársaság kapcsolatainak normalizálását.

A Szovjetunió és Németország népei a legérdekeltebbek abban, hogy normalizálódjanak a Szovjetunió és a Német Szövetségi Köztársaság közötti kapcsolatok. Ismeretes, hogy azokban az években, amikor népeink között baráti kapcsolat és együttmüködés létezett, ez mindkét országnak nagy hasznára volt. És ellenkezőleg, a népeink között a multban fennálló ellenséges viszony és háboru sok szerencsétlenséget, nélkülözést és szenvedést hoztak mindkét népre.

A két világháboruban a szovjet és a német népek hozták a legnagyobb áldozatokat. A Szovjetunió és Németország népei ezekben a háborukban többmillió embert vesztettek, ami többszörösen meghaladja azokat a veszteségeket, amelyeket a háboruban résztvett összes többi államok együttesen elszenvedtek. Városok lerombolása, falvak felperzselése, a két nép vagyonának óriási arányu megsemmisitése, ez volt a következménye az államaink közötti háborunak.

A szovjet kormány fel kell hogy hivja a Német Szövetségi Köztársaság kormányának figyelmét arra a tényre, hogy egyes államok bizonyos agressziv körei jelenleg olyan terveket szőnek, amelynek célja szembeállitani a Szovjetuniót Nyugat-Németországgal és megakadályozni az országaink közötti kapcsolatok megjavitását. Ezen agressziv körök terveinek megvalósitása ujabb háboruhoz vezethet, ami ezuttal elkerülhetetlenül hadszintérré, a pusztulás szinterévé változtatná Németország területét. Egy ilyen háboru Németország területén, a tömeg-pusztító fegyverek alkalmazásával következményeiben kegyetlenebb és pusztitóbb lenne minden eddigi háborunál

Nem szabad megengedni, hogy az események ilyen irányban fejlődjenek. A fenyegető veszély megelőzhető, ha országaink között a kölcsönös bizalom és a békés együttmüködésen alapuló normális kapcsolatok létesülnek.

Ami a szovjet államot illeti, a mult háboruban neki okozott minden szerencsétlenség ellenére, nem vezérelte a bosszu érzülete a német néppel szemben. Ezt bizonyitja a Szovjetunió állásfoglalása a német kérdés háboruutáni megoldása tekintetében, ami megfelel a német nép létfontosságu nemzeti érdekeinek, azok a kölcsönös jó kapcsolatok, amelyek a Szovjetunió és a Német Demokratikus Köztársaság között létrejöttek és amelyek a jogegyenlőség és a belügyekbe való be nem avatkozás tartós alapján fejlődnek.

A szovjet kormány ugyanekkor abból indul ki, hogy a normális kapcsolatok megteremtése és kifejlesztése a Szovjetunió és a Német Szövetségi Köztársaság között elősegiti az egész Németországra vonatkozó rendezetlen kérdések megoldását és ilymódon szükségszerüen hozzájárul a német nép legfontosabb és általános nemzeti problémájának, a demokratikus német állam egysége helyreállításának megoldásához.

Mindez azt mutatja, hogy országaink közötti kapcsolatok normalizálása mindenben megfelel nemcsak Németország és a Szovjetunió nemzeti érdekeinek, hanem valamennyi európai állam békéje és biztonsága megszilárditása érdekeinek.

A Szovjetunió kormánya mindenképpen nagy fontosságot tulajdonit annak, hogy a Szovjetunió és a Német Szövetségi Köztársaság között szilárdabb kereskedelmi kapcsolatok létesüljenek. Ennek kapcsán emlitésreméltó, hogy a multban a Szovjetunió és Németország között kiterjedt kölcsönösen előnyös kereskedelmi kapcsolatok álltak fenn és az áruforgalom gyakran mind a Szovjetunió, mind Németország egész külkereskedelmének egyötödére emelkedett.

A Szovjetunió jelenleg kiterjedt kereskedelmi kapcsolatot tart fenn a Német Demokratikus Köztársasággal. A Szovjetunió és a Német Szövetségi Köztársaság közötti kereskedelem korlátozott és bizonytalan jellegü.

A Szovjetunió és a Német Szövetségi Köztársaság közötti normális kapcsolatok esetén meg lennének az előfeltételei annak, hogy közöttük is kifejlődjék a széleskörü árucsere és létrejöjjenek a kölcsönösen előnyös gazdasági kapcsolatok. A Szovjetunió, amely magas fejlődési fokon álló iparral és fejlődő mezőgazdasággal rendelkezik, lehetségesnek véli a nyugatnémet cégekkel lebonyolitott kereskedelem lényeges fokozását, ami igen nagyjelentőségü lenne, különösen az egyes országokban mindinkább növekvő gazdasági bizonytalanság feltételei között.

Az országaink közötti kapcsolatok normalizálásában fontos szerepet játszhatnak a kulturális kapcsolatok. Ismeretes, hogy a Szovjetunió és Németország népei közötti tudományos, kulturális és technikai kapcsolatok régi keletüek. Ezek a kapcsolatok gazdagitották mindkét nép szellemi életét és jótékony hatást gyakoroltak az európai kultura általános fejlődésére is. Nyilvánvaló, hogy ezek a hagyományok szolgálhatják és kell is, hogy szolgálják a két ország közötti tudományos, kulturális és technikai együttmüködés kifejlődését.

A szovjet kormány ugy véli, hogy a nyugatnémetországi ugynevezett megszállási statutum hatálytalanitása, amely korlátozta Nyugat-Németország külpolitikai kapcsolatait, valamint a Szovjetunió Legfelső Tanácsa által elfogadott törvény, a Szovjetunió és Németország közötti hadiállapot megszüntetéséről és vele a békés kapcsolatok felvételéről, megteremtik jelenleg a szükséges feltételeket ahhoz, hogy a Szovjetunió és a Német Szövetségi Köztársaság között normalizálódjanak és létrejöjjenek a közvetlen kapcsolatok.

Ennek megfelelően a szovjet kormány javasolja a Német Szövetségi Köztársaság kormányának a közvetlen diplomáciai, kereskedelmi, valamint kulturális kapcsolatok helyreállitását a két ország között.

A Szovjetunió kormánya kivánatosnak tartja, hogy személyes kapcsolat jöjjön létre a két ország államférfiai között és ezért üdvözölné, ha a közeljövőben Moszkvába érkezne K. Adenauer ur, a Német Szövetségi Köztársaság kancellárja és más megbizottak, akiket a Német Szövetségi Köztársaság kormánya Moszkvába akarna küldeni, hogy megvitassák a Szovjetunió és a Német Szövetségi Köztársaság közötti diplomáciai és kereskedelmi kapcsolatok megteremtésének kérdését és megvizsgálják az ezzel összefüggő problémákat.

1955, junius 7.

A szovjet-jugoszláv kormánynyilatkozat a világsajtó érdeklődésének középpontjában

FENJAN

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság központi lapjai is vezércikkek ben foglalkoznak a Szovjetunió és Jugoszlávia kormányküldöttségei között lefolyt tárgyalások befejezésével. A „Neden Szinmun" cimü lap „Értékes hozzájárulás a béke és a népek közötti barátság megerősitésének ügyéhez" cimü cikkében igy ir:

A Szovjetunió és a Jugoszláv Föderativ Népköztársaság kormányainak nyilatkozata azt bizonyitja, hogy a két ország kormányküldöttségei nagy sikert értek el a nemzetközi feszültség enyhitése és a világbéke megerősitése terén. A Szovjetunió és a kis és nagy országokkal egyaránt a békés egymásmellettélés, a jogegyenlőség, az egymás belügyeibe való be nem avatkozás, az egymás szuverénitása és nemzeti függetlensége tiszteletbentartása alapján fejleszti kapcsolatait. A Szovjetunió és Jugoszlávia közötti tárgyalások sikere egyuttal hatalmas csapást jelent azokra, akiknek érdekük a nemzetközi feszültség kiélezése, hatalmas csapás a nemzetközi feszültséget fokozó erőpolitikára.

A Szovjetunió és Jugoszlávia kormányainak nyilatkozata — az európai békeszerető országok varsói szerződésével, az Ausztriával megkötött államszerződéssel, a Szovjetuniónak a fegyverzet csökkentésére és az atomfegyver betiltására irányuló uj javaslataival, az ázsiai és afrikai országok értekezletének eredményeivel együtt — nagymértékben enyhiti a nemzetközi feszültséget és erősiti a népek közötti együttmüködést.

CSLO

Nagy figyelmet szentelnek a norvég lapok is a nemrégiben lefolyt szovjet-jugoszláv tárgyalásoknak.

A „Friheten" cimü napilap egyik vezércikkében rámutat arra, hogy Washington számitásai ellenére a szovjet-jugoszláv tárgyalások sikerrel jártak.

„A belgrádi nyilatkozat — irja a lap — hiven tükrözi a nemzetközi szintéren bekövetkező éles fordulatot. Washington évek során át „erőpolitikát" folytatott, vagyis visszautasitotta a vitás nemzetközi kérdések békés megoldását. A világ népei azonban nem értenek egyet ezzel a politikával, mert ez fokozza a háborus veszélyt. Ezért fordit hátat mind több ország ennek az amerikai politikának, ezért választja a békés tárgyalásokat és a kérdések békés rendezését.

Az osztrák államszerződés aláirása és a belgrádi tárgyalások — irja befejezésül a lap — azt bizonyitják, hogy a tárgyalások pozitiv eredményekre vezetnek és előmozditják a nemzetközi feszültség enyhitését.

Fam Van Dong sajtónyilatkozata

HANOJ. (Agerpres.) — Az UJ KINA jelenti:

Fam Van Dong, a Vietnami Demokratikus Köztársaság miniszteretanácsának alelnöke a junius 6-án Hanojban megtartott sajtóértekezleten kijelentette, hogy kormánya hajlandó részt venni a délvietnami hatóságok törvényes képviselőivel megtartandó tanácskozási jellegü értekezleten, a genfi egyezményben megállapitott időpontban.

Az ujságirók egyik kérdésére, Fam Van Dong hozzátette, hogy a genfi egyezmény többi aláiróinak ugyszintén a többi érdekelt félnek is teljesitenie kell ebbeli kötelességét.

Az általános választásokra vonatkozó kérdésre válaszolva Fam Van Dong kijelentette: „A Vietnami Demokratikus Köztársaság kormánya amellett van, hogy Vietnam egész területén meg kell tartani az általános szabad választásokat, egyben meg kell tenni a szükséges intézkedéseket a választások előkészitésére, megszervezésére és lebonyolitására, főként pedig a szabad választási propaganda biztositására az összes politikai pártok, szervezetek és személyek részére."

Arra a kérdésre, hogy miképpen bonyolitják le a választásokat, Fam Van Dong igy válaszolt: „Ezt a kérdést a tanácskozó értekezleten kell megvitatni. Ami bennünket illet, reális szellemtől áthatva és a legjobb szándékkal veszünk részt ezen az értekezleten, hogy jó eredményt érhessünk el".

A választásokra való felügyelet kérdését illetően Fam Van Dong kijelentette, hogy a genfi értekezleten kiadott végső nyilatkozat 7. szakasza világosan előirányozza: az általános választásokat 1956 juliusában tartják meg, a hadmüveletek megszüntetésére vonatkozó egyezményben emlitett nemzetközi bizottság felügyelete alatt. Ebben a bizottságban India, Kanada és Lengyelország képviselői vesznek részt.

Végül Fam Van Dong hangsulyozta, hogy Vietnam népe elszántan fog harcolni a béke megszilárditásáért, biztositani fogja a tanácskozó értekezlet és az általános választások megtartását, a nemzeti egység valóraváltása érdekében.

★

HANOJ. (Agerpres).

A vietnámi sajtóiroda jelenti: A vietnámi nemzetközi felügyelő és ellenőrző bizottság nyilatkozatot tett közzé, amelyben rámutat arra, hogy a két fél fegyveres erőinek átcsoportositása két nappal a fegyverszüneti egyezményben megszabott határidő előtt befejeződött. A nyilatkozat kifejti: a katonai egységek átcsoportositása oly módon volt megszervezve, hogy ennek végrehajtása hozzájárul a béke megteremtéséhez és más kérdések megoldásához, „ha mindkét fél állást foglal az épitő együttmüködés mellett".

A nyilatkozat kiemeli, hogy a genfi fegyverszüneti egyezményben az átcsoportositási müveletre előirányzott 300 napos időtartam alatt a bizottság 104 repülő csoportot küldött ki az előterjesztett panaszok megvizsgálására, a hadifoglyok és polgári internáltak kicserélésének ellenőrzésére, valamint a fegyverszüneti egyezményben előirányzott egyéb feladatok végrehajtására. A nyilatkozat hozzáteszi, hogy a bizottság felülvizsgálta álláspontját a fegyverszüneti egyezmény 14. szakasza „d" cikkelyének tekintetében és javasolta mindkét félnek, hogy adjanak további engedményeket és könnyitéseket azoknak a személyeknek, akik 1955 julius 20-ig a másik övezetbe akarnak menni és ott kivánnak letelepedni. A bizottság továbbra is felügyel ennek az intézkedésnek az alkalmazására és fenntartja magának azt a jogot, hogy vizsgálatot folytasson és az egyezmény bármilyen ujabb áthágásának megszüntetését követelje.

A bizottság javaslatát mindkét fél elfogadta és megkezdte valóraváltását. A genfi egyezmény alapján a bizottságra ruházott többi feladat elvégzése — igy például mindenfajta megkülönböztetés vagy elnyomás megakadályozása, a határ ellenőrzése katonai személyek, fegyverek és lőszerek szállitásának megakadályozása céljából — továbbra is érvényben marad.

Rövid külföldi hirek

Moszkvában, a Külföldi Irodalmi Müvek Kiadójánál megjelent Dzsawaharlal Nehrunak, India miniszterelnökének „India felfedezése" cimü müve. Az orosz kiadáshoz a szerző irt előszót.

★

Sziriában folytatódik az aláirások gyüjtése az atomháboru előkészitése elleni felhivásra. El-Atras szultán, az ismert sziriai államférfi a felhivás aláirása alkalmából kijelentette: „Támogatjuk az atom- és a hidrogénfegyver eltiltását követelő felhivás aláirásgyüjtési kampányát. A világbéke és a népek biztonsága csakis e fegyverfajták eltiltása utján biztositható."

★

A Szovjet Szakszervezetek Központi Tanácsának meghivására 45 tagu japán szakszervezeti küldöttség érkezett Moszkvába.

★

A pádovai nemzetközi vásárra szovjet küldöttség érkezett.

★

Junius 4-én megkezdődött a sziriai „nemzeti-szocialista" párt 78 tagja ellen inditott per tárgyalása. A vádlottakat Adnan Maliki ezredesnek, a sziriai nagyvezérkar helyettes főnökének meggyilkolása miatt tartóztatták le. Az a vád ellenük, hogy összeesküvést szőttek a jelenlegi sziriai államrend ellen.

Az indiai sajtóiroda jelentése szerint 1954-ben India acélterme lése 1.226.000 tonnára emelkedett. Ennyi acélt India még sohasem termelt. Az idén India eddig már 387.000 tonna acélt importált.

★

A párisi Pere Lachaise temetőben junius 5-én megtartották a munkások hagyományos felvonulását a kommünárdok falához. A felvonuláson részt vettek a Francia Kommunista Párt Központi Bizottságának tagjai Marcel Cachin, Jacques Duclos, Jeanette Vermeersch, Francois Billoux, Raymond Guyon vezetésével, az Általános Munkaszövetség, a Haladó Republikánusok Szövetsége, a Köztársasági Ifjuság Szövetsége vezetői, a haladó szakszervezetek és tömegszervezetek képviselői Szajna és Seine-et-Oise megyékből.

★

Junius 5-én délután 3 órakor (helyi időszámitás szerint) négy csangkájsekista repülőgép behatolt a Kinai Népköztársaság légiterébe. A kinai felszabaditó néphadsereg légelhárító tüzérsége lelőtt egy „F—47" jelzésü repülőgépet.

★

Az olasz országos békevédelmi bizottság közlése szerint Olaszországban május 29-ig több mint 10 millió aláirást gyüjtöttek a Béke Világtanács bécsi felhivására.

Munkáskezekkel

Az alábbiakban kivonatosan közöljük V. Majevszkij „Munkáskezekkel" cimü cikkét, amely junius 6-án jelent meg a „Právdá"-ban.

Emlékezetembe ötlik találkozásunk a zágrábi elektrotechnikai üzem munkásaival. Ez a hatalmas, korszerüen épitett és felszerelt üzem Jugoszlávia nemzeti hősének, Rade Koncsárnak nevét viseli. A gyár helyén a háboru előtt egy félig-meddig kisipari jellegü mühely állott, amely német „Siemens-Schuckert" gyártmányu kis motorok összeszerelésével foglalkozott. A „Rade Koncsár" üzem, a jugoszláv nép alkotása, ma hatalmas transzformátorokat, motorokat, vizierőmüvekhez való villamos generátorokat gyárt. A gyári termelés jórésze exportra készül.

Nagyarányu munkálatok kezdődtek az ország villamositására. A tudósok számitásai szerint Jugoszlávia vizieröi több mint 6.000.000 kilowatt energiát képviselnek. Ezt a hatalmas erőt fogják most hasznositani.

Az üzem igazgatója elmondotta, hogy a jövőben a „Rade Koncsár" üzem egymagában annyi energiaterme lő kapacitást állit elő, mint amennyit annak idején az egész monarchista Jugoszlávia termelt.

Lakatosokkal, gyalusokkal, villanyszerelőkkel beszélgettünk a zágrábi üzemben. Ezek az egyszerü emberek üzemükről, munkájukról meséltek nekünk. Csaknem valamennyiük sok éven át harcolt a fasiszta elnyomók ellen, kemény iskolát járt ki: részt vett partizánosztagokban és szolgált a vitéz felszabaditó néphadseregben. Bucsut véve tőlük, kemény kézszoritásukban érezni véltük azoknak a munkásoknak az erejét, akik szétzuzták a hitlerista megszállókat, romjaiból uj életre keltették Jugoszlávia népgazdaságát és most odaadással szolgálják a jugoszláv ipar fejlesztésének ügyét.

A háboru befejezése után a jugoszláv munkásosztály odaadással látott munkához, hogy felépitse és szüntelenül továbbfejlessze az ország iparát, amely a nép tulajdonába ment át. Jugoszláviában a nagy- és középipar és a szállitás termelő eszközei köztulajdonban vannak. A bank- és hitelrendszer és a nagykereskedelem az állam kezében van. Az egykori külföldi javakat államositották. A jugoszláv kereskedelemben és iparban a magánszektor (kézmüipar, kiskereskedelem) 10 százaléknál kevesebbet tesz ki.

1946 és 1954 között mintegy 250 uj iparvállalatot épitettek és helyeztek üzembe Jugoszláviában. Ezek között van 55 villamos központ, összesen 420.000 kw teljesitőképességgel, 53 gépgyár, 23 vegyigyár, hét fémipari üzem, két kokszoló és vegyipari kombinát, 24 villamos felszerelést gyártó üzem, 21 textilgyár és mások.

Az utóbbi években a jugoszláviai beruházásoknak több mint 60 százaléka az iparra esett, a nehézipari beruházások értéke pedig évről évre nőtt.

Jugoszláviai utazásunk során számos uj ipar üzemet láttunk: villamos központokat, üzemeket és gyárakat, amelyeket jugoszláv munkások épitettek jugoszláv mérnökök vezetésével. A horvátországi hegyekben láttuk a „Vinodol" vizierőmüvet, ezt a technikai szempontból korszerü nagyarányu épitkezést. Rijeka városban láttuk a helyreállitott, jobban mondva alapjából ujjáépitett hajógyárat, amelyben 10.000 tonnás hajók épülnek. Szlovénország fővárosában, Ljubljanában meglátogattuk a „Litosztroj" uj nehézgépgyártó üzemet, amelyre jogosan büszkék a jugoszláv dolgozók.

Ljubljana egyik szélén néhány évvel ezelőtt még kukoricatábla terült el. Most ezen a helyen egy hatalmas üzem tágas, világos épületei emelkednek, s állandóan hallani a motorok zugását. Az üzem turbinákat, darukat és más felszereléseket gyárt a jugoszláv iparnak és külföldi kivitelre.

Jugoszláviában 1939-ben mindösszesze 300 ezer ipari munkás volt. A jugoszláv sajtó adatai szerint számuk 1954-ben már meghaladta a 685 ezret. Az ipari munkások nagyobb többsége, mintegy 400 ezer ember, a könnyüiparban, kisebbik része pedig a nehéziparban dolgozik. Az utóbbi évek során üzembehelyezett nagyvállalatok közül a Litosztroj üzemen kivül, emlitésre méltó a jelezniki gépgyár, a szevonói rézolvasztó, stb. Csupán 1954-ben számos 5—20.000 kw teljesitőképességü villamos erőmüvet, egy 200 ezer tonna teljesitőképességü vaskohót, 1 martinkemencét, egy hengermüvet és két kokszolót helyeztek üzembe Zenicében, egy vékonybádogot gyártó hengermüvet a szmedrevói fémipari üzemeknél, egy martin-kemencét a sziszeki fémipari üzemeknél, valamint egy 60.000 tonna teljesitőképességü huzott csőgyártó hengermüvet. Jugoszláviában az utóbbi évek alatt uj iparágakat is teremtettek, mint például nehéz gépgyártást, kőolajkitermelő és finomitóipart, rádióipart, stb.

Az uj gyárak üzembe helyezése, a régi üzemek és gyárak nagyméretü ujjáépitése folytán a háboru előtti évekhez viszonyitva jelentősen megnőtt Jugoszlávia ipari termelésének mennyisége. Jugoszlávia ipari termelésének általános mutatószámai — hivatalos adatok szerint, — ha az 1939. évit száznak vesszük, 1954-ben 208 volt. Az ipari termelés mutatószámai az idén — a tervelőirányzatok szerint — elérik a 240-et.

Az egy főre eső ipari termelés 1954-ben — az 1939. évihez viszonyitva — a következőképpen növekedett: a villamosáram 73 kw óráról 199 kw órára, a szén 437 kilóról 790 kilóra, az acél 15 kilóról 36 kilóra, a papir 2,6 kilóról 3,4 kilóra, a gyapotkelme 7 négyzetméterről 10 négyzetméterre, a lábbeli 0,6-ról 0,8 párra. Természetes, hogy a jugoszláv ipar fejlődése nem mentes a nehézségektől sem. Őszintén beszéltek erről azok a jugoszláv szakemberek és ujságirók, akikkel alkalmunk volt elbeszélgetni. Egyes iparágak például teljesen a nyersanyagbehozatalától függnek. A textilipar gyapotszükségletének például 96 százalékát importálják. A gumiipar kizárólag külföldi nyersanyaggal dolgozik. Jugoszlávia kokszot, jóminőségü kőszenet és más nyersanyagot kénytelen külföldről behozni.

Ha figyelembe vesszük, hogy Jugoszlávia a különböző ipari nyersanyagokon kivül kénytelen nagy mennyiségü élelmiszert, főleg gabonát behozni (különösen az utóbbi évek néhány rossz termése miatt), könnyen megérthetjük, hogy miért kedvezőtlen Jugoszlávia külkereskedelmi mérlege. Jugoszlávia kivitele 1953-ban 55,8 milliárd dinárt tett ki, behozatala pedig 118,6 milliárd dinárt. Rendkivül kedvezőtlen Jugoszlávia kereskedelme az Amerikai Egyesült Államokkal. Az USA részaránya a jugoszláv kivitelben 9,7 százalék volt, a behozatalban pedig 27,8 százalék.

Az „Ekonomicseszka Politika" cimü jugoszláv folyóirat a mult hónapban arról számolt be, hogy Jugoszlávia 1955 első negyedévében összesen 87 millió dollár értékben kötött kereskedelmi egyezményeket a Szovjetunióval, Romániával, Bulgáriával, Magyarországgal, Lengyelországgal és Csehszlovákiával. A folyóirat felhivta a jugoszláviai kereskedelmi szervezetek figyelmét, hogy tanusitsanak kezdeményező szellemet a Szovjetunióval való kereskedelmi kapcsolatok helyreállitása és továbbfejlesztése terén, mert az mindkét fél számára előnyös.

Beszélgetés közben jugoszláviai munkásoktól érdeklődtünk anyagi helyzetük felől. A tények azt mutatják, hogy sok munkáscsaládnak életszinvonala emelkedik, de jugoszláv barátaink a nehézségeket sem hallgatták el. Az élelmiszerek árai sokféle körülmény behatására még mindig magasak, ami kihat a dolgozók családjainak költségvetésére.

A jugoszláv munkások azonban nem ijednek meg a nehézségektől. A dolgozók, akik uj gyárakat épitettek és ujabb gyárakat épitenek, akik saját országuk gazdái, el vannak tökélve arra, hogy leküzdjék ezeket a nehézségeket.

2a hét filmjei

„DÓZSA GYÖRGY" mozi: junius 12-ig: A tigrisszeliditő. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Naponta matiné 11 órakor.

„NICOLAE BĂLCESCU" mozi: junius 12-ig: Én és a nagyapám (magyar film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„HERBAK JÁNOS" mozi: junius 12-ig: Aki a feleségét igazán szereti. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„I. L. CARAGIALE" mozi: junius 12-ig: Északi kikötő. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„UJ IDŐ" mozi: Junius 12-ig: Képes román hiradó. — Hirek a Szovjetunióból. — A piramisok országában — A kis előadás — Tudomány és technika 52—1954.

„SOLIDARITATEA" mozi (Gáj): junius 12-ig: Egy távoli kikötőben. Előadások: hétköznap 7 órakor, vasárnap 3, 5 és 7 órakor.

„MAXIM GORKIJ" mozi (Mikelaka): junius 12-ig Szolga két gazdánál. Előadások: naponta 6 és 8 órakor, vasárnap 2, 4, 6 és 8 órakor.

„PETŐFI SÁNDOR" mozi (Radna): junius 9-én: Feleséget keresek.

„NICOLAE BĂLCESCU" mozi (Lippa): junius 12-ig: A folyamok dala.

„POPULAR" mozi (Nagyszentmiklós): junius 10-ig: Róma 11 órakor.

Közlemények

Az Orvostudományi Társaság aradi fiókja pénteken, junius 10-én este 7 órakor tudományos megbeszélést tart a Poliklinika termében. Előadást tartanak: Schreiber L. gyógyszerész, dr. Jenei K., dr. Théti és dr. Dávid.

★

Az aradi 4-es számu magyar tannyelvü leányközépiskola igazgatósága közli az érdekeltekkel, hogy a VIII. osztályos felvételi vizsgák junius 23-án kezdődnek. Az érdeklődők junius 22-ig jelentkezhetnek az iskola igazgatóságánál, amely részletes felvilágositást nyujt. Cim: November 7 utca 40—42.

★

HUZAS ELŐTT MA VÁSÁROLHATÓ UTOLJÁRA KÖZPONTI LOTTO SZELVÉNY.

A „Vörös Lobogó" szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2—4. sz. Telefon: Szerkesztőség: 36-87, 15-10, 35-69 és 22-26. Kiadóhivatal: 16-92. Nyomda: 20-77. Intreprinderea Poligrafică Arad. — Taxa poștală plătită în numerar. conf. aprobării Nr. 53—1945.